

Kallelse till kommunfullmäktige

Nämnd	Kommunfullmäktige
Tid	Torsdagen den 30 oktober 2025 klockan 18.00
Plats	Kammarsalen, Habo kommunhus

Föredragningslista

Nr Ärende

1. Upprop och godkännande av dagordningen
2. Val av justerare
Tid för justering: onsdag 5 november kl. 16.00.
3. Delårsbokslut 2025
Föredragande: Frida Haglund, biträdande ekonomichef och Stellan Carlström, revisionen
4. Uppföljning ekologisk hållbarhet för tertial 2, 2025
5. Revidering av resepolicy
6. Redovisning av ej avgjorda motioner
7. Redovisning av ej avgjorda medborgarförslag
8. Information om avgjorda medborgarförslag
Föredragande: Frida Wahlund, kansli- och kommunikationschef
9. Rapportering av ej verkställda beslut
10. Svar på interpellation till miljönämndens 1:e vice ordförande om budget och bemanning på miljöförvaltningen
11. Interpellation till kommunstyrelsens ordförande om hantering av frågor som rör Vättern
12. Enkel fråga till fritids- och kulturnämndens ordförande om motorgårdens framtid
13. Avsägelse och fyllnadsval - ledamot kommunfullmäktige, ledamot socialnämnden, ersättare i kommunstyrelsen

Nr Ärende

14. Avsägelse och fyllnadsval - ledamot och vice ordförande i byggnadsnämnden, ersättare i kommunfullmäktige
15. Avsägelse och fyllnadsval - ledamot revisionen, ordförande revisionen
16. Motion om meröppet på öppna förskolan
17. Medborgarförslag om att utveckla motorgården
18. Medborgarförslag om civilförsvarsåtgärder
19. Medborgarförslag om gång- och cykelväg vid Tumbäcks industriområde
20. Medborgarförslag om Furusjö badplats

Lisbet Bärenholdt
Ordförande

Frida Wahlund
Sekreterare

§ 111 Delårsbokslut 2025

Diarienummer KS25/6

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna 2025 års delårsbokslut med tillhörande helårsprognos.

Beskrivning av ärendet

Ekonomichef Greger Kjellman redovisar delårsbokslutet som har upprättats för perioden 1 januari till och med 31 augusti 2025.

Det finansiella resultatet uppgår till 68,5 miljoner kronor vilket är 31,5 miljoner högre än motsvarande period förra året. Utfallet för perioden januari till och med augusti brukar normalt sett vara högre än utfallet för helåret. För resterande del av 2025 kommer en ökad semesterlöneskuld belasta resultatet med minst 16 mnkr. Andra kostnader såsom pensioner, löner samt avskrivningar kommer också, relativt sett, vara högre under årets sista tertial jämfört med den perioden som delårsbokslutet omfattar.

Helårsprognosen för kommunen är ett överskott för 2025 om 43 miljoner kronor.

För kommunkoncernen Habo är delårsresultatet 76,9 miljoner före skatt. Habo Energi AB redovisar en förlust om -0,5 miljoner, Habo Energi Kraft AB redovisar +5 miljoner och Habo Bostäder AB visar +4 miljoner. Prognosen för helåret är ett samlat överskott för de tre bolagen om 8,2 miljoner.

Kommunens investeringar uppgår till 57,6 miljoner för perioden 1 januari till och med 31 augusti. Av budgeterade medel om 159,2 miljoner är prognosen att 125,9 miljoner kommer förbrukas under 2025.

De ekonomiska mål som kommunfullmäktige beslutat uppnås för den period som delårsbokslutet omfattar. Bedömningen är att målen även kommer nås för helåret 2025.

Kommunfullmäktige har beslutat om fokusområden för såväl samhälls- som verksamhetsutveckling. Bedömningen av läget för fokusområde är i stort sett densamma som efter årets första tertial. Läget bedöms vara lite bättre i delårsbokslutet avseende fokusområdet enkel och tillgänglig service inom verksamhetsutveckling.

Ekonomichefen redogör för den finansiella risken och att en stor del av lånen kommer omsättas inom ett år. Inriktningen är att i samband med omsättning styra lånens löplängd så att det blir en större variation av när omsättning ska ske.

Avslutningsvis informerar ekonomichefen om ränterisken där mer än 50 procent av lånen är av löpande karaktär vilket medför en något högre risk då räntor kan stiga vilket medför ökade kostnader. Å andra sidan har det visat sig att en hög andel lån med rörliga räntor medfört lägre räntekostnader än om dessa lån skulle haft bundna räntor.

Delårsrapport 2025-01-01 - 2025-08-31

Habo kommun

Innehåll

1	Allmänt.....	2
1.1	Definition av organisationen.....	2
2	Förvaltningsberättelse	3
2.1	Finansiellt resultat	3
2.2	Avstämning mot balanskravet.....	5
2.3	God ekonomisk hushållning	5
2.4	Verksamhetens resultat	6
2.5	Uppföljning personalnyckeltal.....	15
3	Resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys.....	18
3.1	Resultaträkning (mnkr)	18
3.2	Balansräkning (mnkr)	19
3.3	Kassaflödesanalys (mnkr).....	21
4	VA-verksamhet	24
5	Redovisningsprinciper.....	26
5.1	Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning	26
5.2	Kommentar till avvikande interna redovisningsprinciper i förhållande till årsbokslutet	26
6	Driftredovisning (tkr)	27
7	Investeringsredovisning (tkr)	28
8	Resultatprognos	29

1 Allmänt

Enligt redovisningslagen för kommunal bokföring och redovisning (2018:597) ska en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten upprättas från räkenskapsårets början. Rapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

En delårsrapport ska innehålla följande delar:

- en resultaträkning
- en balansräkning, och
- en förenklad förvaltningsberättelse

I den förenklade förvaltningsberättelsen ska b.l.a. ingå; upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning, en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till fastställd budget för löpande verksamhet, samlad men översiktlig bild av investeringsverksamheten, en bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen samt händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättats.

1.1 Definition av organisationen

Kommunen: Skattefinansierad och affärsdrivande verksamhet (VA)

Bolagskoncernen De helägda Bolagen Habo Energi AB (moderbolag), Habo Kraft AB och Habo bostäder AB

Koncernen Habo kommun (Kommunkoncernen). Habo kommuns samlade verksamhet och bolagskoncernen

Eliminering. Eliminering av interna mellanhavanden har först skett inom bolagskoncernen, därefter har eliminering skett mellan bolagskoncernen och Habo kommun.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Finansiellt resultat

2.1.1 Resultat

Resultatet för kommunen till och med augusti 2025 uppgår till 68,5 mnkr vilket är 31,5 mnkr högre än motsvarande period 2024 men 20,5 mnkr lägre än 2023. I resultatet ingår 4,8 mnkr, förra året inga sådana intäkter, som avser försäljning av tomter. Intäkter från skatter och generella statsbidrag har ökat med 22,9 mnkr jämfört med 2024. Under perioden har verksamhetens nettokostnader minskat med 5,2 mnkr jämfört med motsvarande period 2024. Till stor del beror detta på lägre pensionskostnader samt ökade verksamhetsanknutna intäkter och då till exempel försäljning av tomter. Nämnas bör även att finansnettot är 0,5 mnkr mer positivt än förra året.

Det ekonomiska resultatet för perioden januari t.o.m. augusti brukar, så även i år enligt prognos, vara betydligt bättre än för året som helhet. En viktig förklaring är att semesterlöneskulden ökar under perioden september till och med december. För resterande del väntas semesterlöneskulden öka med ca 16 mnkr. Utöver detta tillkommer, från september till december, ökade pensionskostnader. Även kostnader för avskrivningar samt löner kommer vara högre under slutet av året. Prognostiserat resultat för 2025 är 43 mnkr. Detta är en bra resultatnivå som möjliggör att kommunen kan minska sina finansiella åtaganden.

För koncernen Habo kommun är delårsresultatet 76 mnkr (43 mnkr) före skatt. Resultatet för Habo Energi AB är -0,5 mnkr (1,1 mnkr). Habo Kraft AB visar ett överskott om 5 mnkr (3,3 mnkr). För Habo Bostäder AB redovisas ett överskott om 4 mnkr (1,2 mnkr).

Bolag	Resultat 2025- 08-31	Resultat 2024- 08-31	Resultatprognos helår
Habo Energi	-538	1 109	1 086
Habo Kraft	5 009	3 330	5 943
Habo Bostäder	3 971	1 236	1 207
Summa	8 442	5 675	8 235

I tabellen redovisas resultat efter finansiella poster för bolagen som ingår i koncernen Habo Energi (tkr).

2.1.2 Investeringar

Bruttoinvesteringar till och med sista augusti 2025 uppgår till 57,6 mnkr jämfört med 62 mnkr 2024. Total investeringsbudget för 2025 uppgår till 159,2 mnkr och upparbetningen prognostiseras till 125,9 mnkr eller 79 procent. För det enskilt största projektet, ny/ombyggnad reningsverk, uppgår årets budget till 29,7 mnkr av vilket ca 20 mnkr beräknas tas i anspråk under 2025. Kommunen planerar de närmsta åren att genomföra ett antal större investeringar vilket kommer ställa stora krav på den ekonomiska planeringen.

2.1.3 Finansiering

Långfristiga skulder, exklusive periodiserade anläggningsutgifter, uppgick sista augusti 2025 till 400 mnkr vilket är 75 mnkr lägre än för ett år sedan. Sedan årsskiftet har skulden minskat med 40 mnkr. Den genomsnittliga låneräntan har uppgått till 3,3 procent (3,7 procent) de senaste 12 månaderna.

2.1.4 Likviditet

Likviditeten är god. Kassabehållningen (kassa och bank) är lägre än förra året och uppgår till 50,8 mnkr jämfört med 84,6 mnkr förra året. Kommunen har under 2025 amorterat 40 mnkr på lån hos Kommuninvest.

2.1.5 Soliditet

Soliditeten sista augusti 2025 uppgick till 49,8 procent jämfört med 46,3 procent förra året. Det är en ökning med 3,5 procentenheter vilket beror på att resultatet är bättre än förra året.

2.1.6 Pensioner

Uppgifter om pensioner baseras på uppgifter från KPA pension avseende förhållandet per 31 augusti 2025. I balansräkningen är 88,4 mnkr inklusive särskild löneskatt avsatt till pensioner. Det är en ökning med 2,4 mnkr sedan årsskiftet. Förändringen består av nyintjänad pension minus utbetalningar samt finansiella kostnader (ränte- och basbeloppsuppräknings). Kostnad för nyintjänad pension är 0,9 mnkr medan utbetalningarna motsvarar 1,3 mnkr. De finansiella kostnaderna motsvarar 2,8 mnkr. Avgiftsbestämd pension har skuldförts med 25,4 mnkr inklusive löneskatt.

Ansvarsförbindelsen, pensioner intjänade tom 1997, uppgår vid periodens utgång till 166,8 mnkr inklusive löneskatt. Det är en minskning med 6,7 mnkr sedan delårsbokslut 2024 och en minskning med 3,5 mnkr sedan årsskiftet.

2.2 Avstämning mot balanskravet

Årets resultat enligt resultaträkningen	68,5
Realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar	-0,6
Justering för reavinster/förluster enl. undantagsmöjlighet	
Orealiserade vinster och förluster från värdepapper samt återföringar	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	67,9
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat	67,9

2.3 God ekonomisk hushållning

Budgetbeslutet för 2025 omfattar mål för god ekonomisk hushållning och dessa är;

- resultatet ska utgöra minst 3 procent i förhållande till skatter och generella statsbidrag för 2025
- för åren 2025 till 2027 ska skattefinansieringsgraden, exklusive affärsverksamheten (VA), varje år vara minst 87 procent som rullande fem års medelvärde
- soliditeten ska inte understiga 36 procent något av åren 2025 till 2027
- nämndernas samlade utfall ska inte något av åren överstiga budgeten.

Enligt prognosen som lämnas i samband med delårsbokslut för 2025 kommer resultatet för 2025 landa på 43 mnkr vilket motsvarar 4,3 procent av skatter och generella statsbidrag. För perioden 1 januari 2025 till och med 31 augusti 2025 är resultatet 68,5 mnkr vilket motsvarar 10,2 procent av skatter och generella statsbidrag. Målet för perioden uppnås således.

Prognosen är att årets investeringar kommer uppgå till 126 mnkr. Om affärsverksamheten (VA) exkluderas blir prognosen 108 mnkr. Resultatet beräknas bli 44,5 mnkr, exklusive affärsverksamheten (VA), och avskrivningarna 54 mnkr,

exklusive affärsverksamheten (VA). Det innebär att 98,5 mnkr eller 78,2 procent av årets investeringar kunnat skattefinansieras. Tillsammans med skattefinansieringsgraden åren 2021 till och med 2024 bli det rullande medelvärde för åren 2021 till och med augusti 2025 106 procent. Målet i denna del uppnås.

Soliditeten uppgick till 33 procent sista december 2024 och per 31 augusti till 38,7 procent. Målet har i denna del uppnåtts.

Nämndernas samlade utfall, enligt prognosen, kommer överstiga tilldelad budgetram. Det samlande målet har således uppnåtts.

2.4 Verksamhetens resultat

Samhällsutvecklingsmål, verksamhetsutvecklingsmål och kritiska kvalitetsfaktorer följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Under innevarande år sker uppföljning i form av dialogmöten mellan representanter för kommunstyrelsen (budgetberedningen) och respektive nämnd och förvaltningsledning i april, augusti och oktober. Utöver detta sker uppföljning inom respektive nämnd och förvaltning.

Varje mål och kvalitetsfaktor skattas på en skala med fyra nivåer:

Helt uppfyllt

I hög grad uppfyllt

Delvis uppfyllt

Ej uppfyllt

2.4.1 Kritiska kvalitetsfaktorer

Med kritiska kvalitetsfaktorer avses faktorer som är väsentliga för att verksamheten ska bedrivas i enlighet med grunduppdraget. Kritiska kvalitetsfaktorer följs upp i fyra perspektiv; medborgare (målgrupp), verksamhet, medarbetare och ekonomi.

2.4.1.1 Målgruppsperspektiv

I målgruppspektivet är kvalitet och effektivitet med utgångspunkt från kommun-medlemmarna i fokus. Det handlar om att t ex leverera goda prestationer, bemötande, rättssäkerhet, trygghet och korta väntetider.

2.4.1.2 Verksamhetsperspektiv

Verksamhetsperspektivet handlar om kvalitet och effektivitet i verksamhetsprocesserna. Det kan vara ledtider, felminimering, samverkan, ändamålsenlighet, system och metoder.

2.4.1.3 Medarbetarperspektiv

I medarbetarperspektivet är kvalitet och effektivitet med utgångspunkt från kompetens, medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö centralt.

2.4.1.4 Ekonomiperspektiv

Ekonomiperspektivet sätter kvalitet och effektivitet med utgångspunkt från god ekonomisk hushållning i centrum. Exempel på faktorer är rätt kostnadsnivå och god produktivitet.

2.4.1.5 Uppföljning under år 2025

I tabellen nedan beskrivs, med hjälp av kvalitetsindikatorer, i vilken grad nämndernas verksamhet bedrivs i enlighet med grunduppdraget. Den lägsta nivån är "ej uppfyllt" följt av "delvis uppfyllt", i "hög grad uppfyllt" och slutligen "helt uppfyllt". I de fall då ingen uppföljning har gjorts markeras detta med "ej utvärderad". I de fall då bedömningen är "delvis uppfyllt" eller "ej uppfyllt" finns en förklaring i texten under tabellen. De bedömningar per perspektiv som presenteras i tabellen består i sin tur av delbedömningar. I de fall där det finns delbedömningar med nivå "ej uppfyllt" beskrivs de.

	Målgrupp Verksamhet Medarbetare Ekonomi			
Kommunstyrelsen (kommunledningsförvaltningen)	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Kommunstyrelsen (tekniska förvaltningen)	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Kommunstyrelsen (räddningstjänsten)	Uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Byggnadsnämnden	Uppfyllt	Uppfyllt	Uppfyllt	Uppfyllt
Barn- och utbildningsnämnden	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Fritid- och kulturnämnden	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Uppfyllt
Socialnämnden	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt
Miljönämnden	Uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Uppfyllt	Uppfyllt

Kommunstyrelsen (tekniska förvaltningen). Tre av fyra perspektiv är i hög grad uppfyllda. När det gäller verksamhetsperspektivet är hållbar avloppshantering ej uppfyllt.

Barn- och utbildningsnämnden. Ett av perspektiven, ekonomi, är i hög grad uppfyllt och i övriga är perspektiven delvis uppfyllda. Här lyfts förbättringspotential avseende ändamålsenliga lärmiljöer, ledning och stimulans samt arbetsmiljö.

Fritid- och kulturnämnden. Tre av fyra perspektiv är uppfyllda eller i hög grad uppfyllda. Vad avser målgruppsperspektivet så är det lokalernas ändamålsenlighet som påverkar.

Socialnämnden. Tre av fyra perspektiv är i hög grad uppfyllda. Ekonomiperspektivet påverkas av övertidsuttag samt att konsult fått täcka upp vid ordinarie personals frånvaro.

2.4.1.6 Kommunstyrelsens bedömning

Förvaltningarna lyckas utifrån giva förutsättningar bra med sina grunduppdrag. I delar finns det dock anledning att verka för att förbättringar sker.

Fokus behöver vara på arbetsmiljö där barn- och utbildningsförvaltningen lyfter denna fråga kopplat till medarbetarperspektivet. Vidare lyfter några nämnder lokalernas ändamålsenlighet.

Därutöver gäller, generellt, att kompetensförsörjningsfrågan är och kommer bli en stor utmaning för de personalintensiva verksamheter som kommunen har ansvar för.

2.4.2 Fokusområden för verksamhetsutveckling

Kommunfullmäktige har beslutat om tre verksamhetsutvecklingsmål – Mod och innovation för effektiv resurshantering, Enkel och tillgänglig service och Attraktiv arbetsgivare. Detta är tre områden som kommunfullmäktige har prioriterat som särskilt viktiga att arbeta med under innevarande mandatperiod. Nämnderna har med utgångspunkt från de prioriterade områdena arbetat fram konkreta mål som följs upp och bl a rapporteras i delårsbokslutet. Den rapportering som sker är i huvudsak inriktad på avvikelser.

2.4.2.1 Enkel och tillgänglig service

Fokusområdet Enkel och tillgänglig service är centralt i kommunens verksamhet. Kommun-medlemmarna ska på ett enkelt sätt kunna ta del av kommunens service. De kommunala verksamheterna ska hålla en hög servicenivå vilket skapar förutsättningar

för nöjda kommunmedlemmar och hög attraktivitet. För att utveckla området krävs ofta att nya verksamhetsstöd används.

2.4.2.2 Mod och innovation för effektiv resurshantering

Fokusområdet Mod och innovation för effektiv resurshantering handlar om att utnyttja de egna resurserna på bästa sätt och ta tillvara utveckling som sker inom olika verksamhetsområden. Organisationen ska t ex våga använda ny teknik för att skapa en bättre verksamhet med samma eller mindre resursåtgång.

2.4.2.3 Attraktiv arbetsgivare

Redan idag är det svårt att rekrytera personal inom vissa områden. De flesta prognoser visar att behålla och rekrytera personal kommer att bli en ännu större utmaning de närmaste åren. Det är viktigt med kompetensförsörjning för att kunna erbjuda kommunmedlemmarna bästa möjliga service.

2.4.2.4 Uppföljning under år 2025

I tabellen nedan beskrivs i vilken grad nämndernas mål har uppfyllts med hjälp av en fyrgradig skala. Den lägsta nivån är "ej uppfyllt" följt av "delvis uppfyllt", i "hög grad uppfyllt" och slutligen "helt uppfyllt". I de fall då ingen uppföljning har gjorts markeras detta med "ej utvärderad". I de fall då bedömningen är "delvis uppfylld" eller "ej uppfylld" finns en förklaring i texten under tabellen.

	Enkel och tillgänglig service	Mod och innovation	Attraktiv arbetsgivare
Kommunstyrelsen (kommunledningsförvaltningen)	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Kommunstyrelsen (tekniska förvaltningen)	Delvis uppfyllt	Ej utvärderad	I hög grad uppfyllt
Kommunstyrelsen (räddningstjänsten)	I hög grad uppfyllt	Uppfyllt	Uppfyllt
Byggnadsnämnden	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Barn- och utbildningsnämnden	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Fritid- och kulturnämnden	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt

Socialnämnden	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Miljönämnden	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt

Kommunstyrelsen (tekniska förvaltningen). Förvaltningen har behov av en projektportal. Detta för att kunna planera, styra samt följa upp pågående och planerade projekt på ett mer effektivt sätt än idag. En sådan projektportal har arbetats fram och publicering beräknas ske under hösten 2025.

Byggnadsnämnden. Ett antal projekt pågår för att förbättra och utveckla i linje med enkel och tillgänglig service och dessa är i fas med planeringen och det pågår ett antal olika åtgärder varav någon är klar. Resterande åtgärder bedöms bli klara under året. Målet mod och innovation omfattar arbete med webbarkiv och överföring av w3d3-ärenden är pågående.

Barn- och utbildningsnämnden. Under målet mod och innovation är inriktningen att förbättra tillgängliga lärmiljöer. Med tillgänglighet avses att möjliggöra för alla barn och elever att kunna vara där de förväntas vara och kunna göra det de förväntas göra, och därigenom ges förutsättningar som leder till utveckling och lärande. Utmaningar finns gällande att skolmiljön i alla delar inte kan ge det stöd som alla elever behöver, vilket kan visa sig genom mer eller mindre omfattande skolfrånvaro. Då skolfrånvaron också ofta leder till låg måluppfyllelse är detta ett väsentligt område att fånga upp i det fortsatta tillgänglighetsarbetet. Förvaltningen har medvetet valt att först fokusera på den fysiska lärmiljön eftersom den är avgörande för att skapa grundläggande förutsättningar för lärande. Kompetensutvecklingsåtgärder pågår som förväntas bidra till ökad kompetens om hur vi pedagogiskt kan använda den fysiska lärmiljön för att underlätta lärande. Gemensamma möten för rektorer på torsdagar kommer detta läsår inrymma avsatt tid för strategiskt arbete för Tillgängliga lärmiljöer. Syftet för denna avsatta tid är att skapa förutsättningar för att gemensamt driva vårt strategiska utvecklingsarbete framåt utifrån delaktighet, inflytande och ansvarstagande genom kollegialt lärande.

Socialnämnden. Inriktningen med målet inom perspektivet enkel och tillgänglig service syftar till att underlätta kommunikationen mellan kommuninvånaren och förvaltningen genom säkra, digitala tjänster. För kommuninvånarens del blir det mer flexibelt och tillgängligt att göra en ansökan eller anmäla sitt intresse samtidigt som det minskar administrationen för verksamheterna. Förvaltningen bedriver arbete med att utveckla ett antal digitala lösningar som har kommit olika långt.

Miljönämnden. Förvaltningen har antagna strategier för att nå det övergripande målet avseende kompetensutveckling, fysisk och psykosocial arbetsmiljö samt arbetsbelastning. Med vakanser inom förvaltningen finns risk för högre arbetsbelastning på befintlig personal, till viss del används konsult för att täcka behovet.

2.4.2.5 Kommunstyrelsens bedömning

Kommunen kommer under åren framöver genomföra ett antal stora projekt vilket kommer ställa stora krav på ledning och uppföljning varför det nu är av stor vikt att en projektportal kan tas i drift under hösten 2025.

Barn med låg närvaro (skolfrånvaro) är ett samhällsproblem som även återfinns i Habo kommun. Det finns skilda orsaker till detta men oaktat orsak är det högst angeläget att på olika sätt bryta mönster av låg närvaro varför arbetet med tillgänglighet behöver fortgå och utvecklas.

Socialförvaltningen driver arbete med olika digitala lösningar vilket är angeläget och något denna förvaltning samt även andra förvaltningar behöver fortsätta med som ett led i att möta välfärdens utmaningar under kommande år.

2.4.3 Fokusområden för samhällsutveckling

Kommunfullmäktige beslutar för varje mandatperiod om fokusområden för samhällsutveckling. För innevarande mandatperiod är dessa fokusområden: Bostäder för hela livet, Psykisk hälsa och Starkt lokalt näringsliv.

Arbetet inom ramen för fokusområden leds av kommundirektör och utförs i projektform via utsedda projektledare. Utifrån fokusområden för samhällsutveckling utarbetas årligen ett antal samhällsutvecklingsmål för områden där man önskar göra en markant förflyttning.

2.4.3.1 Starkt lokalt näringsliv

SUM Samhällsutvecklingsmål	Bedömning
Goda möjligheter för ett starkt lokalt näringsliv	

Kommentar:

Habo kommun har goda förutsättningar att bidra till ett starkt och långsiktigt hållbart lokalt näringsliv. Kommunens strategiska geografiska läge i närheten av Jönköping samt goda kommunikationer skapar en attraktiv miljö för företagsetableringar och tillväxt.

Näringslivet i Habo präglas av en mångfald av branscher, där små och medelstora företag inom tillverkning, handel och service utgör ryggraden. Kommunen har en aktiv näringslivsservice som erbjuder rådgivning, företagsutveckling och stöd för kompetensförsörjning, vilket stärker företagens möjligheter att växa och utvecklas. Vidare erbjuder Habo kommun företagsområden med god infrastruktur och möjligheter till expansion. Detta underlättar för både befintliga och nya företag att etablera sig. Genom ett proaktivt näringslivsarbete vill kommunen fortsätta att stärka den lokala ekonomin och skapa förutsättningar för jobb och välfärd.

I Habo finns goda möjligheter att skapa ett starkt, hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv genom strategiska satsningar och nära samverkan mellan kommunens olika aktörer. Genom nära dialog mellan kommunen, näringslivet och andra samhällsaktörer arbetar vi för en företagsvänlig kultur där service, tillgänglighet och snabbhet står i fokus. Vår roll är att vara en möjliggörare.

Bra samverkan mellan kommun och näringsliv	
--	---

Kommentar:

Ett gott företagsklimat skapas inte av enskilda aktörer. Det är resultatet av samverkan, lyhördhet och gemensamma insatser. I Habo kommun är denna samverkan en självklar del av det dagliga näringslivsarbetet.

Genom företagsbesök, gemensamma nätverksträffar och dialogmöten med Näringspolitiska rådet hålls dialogen levande mellan kommunen och näringslivet. Dessa möten bidrar inte bara till att identifiera utmaningar och behov utan öppnar också upp för nya idéer, samarbeten och lösningar.

Företagen är viktiga samhällsbyggare och samarbetspartners i arbetet med att skapa en attraktiv, hållbar och framtidsorienterad kommun. Näringslivets synpunkter vägs in i frågor som rör samhällsplanering, utbildning, infrastruktur och service, vilket stärker både besluts kvalitet och lokalt engagemang.

Genom att fortsätta satsa på dialog, transparens och tillgänglighet både i det strategiska arbetet och i vardagliga kontakter kan Habo kommun befästa sin position som en attraktiv plats att driva, utveckla och etablera företag i.

2.4.3.2 Bostäder för hela livet

SUM Samhällsutvecklingsmål	Bedömning
----------------------------	-----------

Ökat bostadsbyggande	
----------------------	---

Kommentar:

Arbete pågår med att ta fram detaljplaner, vilka i sin tur innebär en möjlighet att bygga fler bostäder, specifikt i Furusjö och i Habo. Detaljplanerna medger en bostadsbyggnation med ett varierat bostadsutbud. Tomtsläpp har genomförts i Habo tätort (Solhöjden). 18 tomter fanns tillgängliga, 7 av dessa är bokade. Genomförandet av detaljplanen Munkvägen har påbörjats. I Furusjö planeras det att släppa 2 tomter. Investering i mark är en pågående process där kommunen är aktiv i dialog och budgivning. Ingen mark har köpts för att öka markreserven för bostäder. Sammantaget blir måluppfyllelsen delvis uppfyllt, då det är processer som löper över en längre tid.

Ökad variation i bostadsutbudet	
---------------------------------	---

Kommentar:

Detaljplanearbetet för Habo bostäders mark i centrum är påbörjad, med målet att få fram ett samrådsförslag till början av år 2026. Detaljplaneprocessen beräknas pågå under halva år 2026. Byggnation av bostäder beräknas kunna påbörjas början av år 2027. Det pågår även ett detaljplanearbete för ett område i Kyrkeryd/Kråkeryd. Bostadsbyggnation som möjliggörs i detta område blir ca 20 lägenheter i bostadsrättsform.

Inom detaljplanen för Stormagärdet medges en variation av bostadsbebyggelse, där uppnås målet om variation. Marken har sålts vidare till bolaget Nivika. Planerad bostadsbyggnation beräknas kunna starta år 2027.

Detaljplanen för Munkvägen har vunnit laga kraft. Påbörjad byggnation beräknas kunna starta slutet av år 2026. Ett genomförande innebär att ett homogent villaområde får ett tillskott av ca 30 lägenheter.

2.4.3.3 Psykisk hälsa

SUM Samhällsutvecklingsmål	Bedömning
Utveckla möjligheter till förbättrad psykosocial hälsa hos äldre	
Ökad kunskap och stöd kopplat till våld i nära relationer	
Meningsfull fritid för att främja psykisk hälsa	
Tidiga samordnade insatser för att förebygga psykisk ohälsa	
Skapa förutsättningar för att främja psykisk hälsa och social hållbarhet	

SUM psykisk hälsa synliggör och uppmärksammar behovet av att stärka folkhälsan och att nå sårbara grupper och individer på ett bra sätt. Det handlar om att skapa förutsättningar och kunna bidra till en friskare och mer välmående befolkning. Arbetet för psykisk hälsa omfattar alla åldrar.

För ett nå ett lyckat genomförande är det avgörande att arbeta förebyggande och stärka folkhälsan i hela Habo genom att verka på bredden, tvärssektoriellt, med en helhetssyn inom kommunorganisationen och i samverkan med civilsamhället. Vi behöver klara att hantera flera olika perspektiv samtidigt och nå fler sårbara grupper. Arbetet för psykisk hälsa har tydlig styrning och mandat, men ingen utsedd grupp som arbetar med området.

I samband med tertialuppföljningen samlade miljö- och hållbarhetsstrategen/projektledare för SUM psykisk hälsa de medarbetare inom kommunorganisationen och externa aktörer som jobbar inom SUM psykisk hälsa för en gemensam workshop. Syftet var att hjälpas åt att börja knyta ihop säcken, gå igenom vad vi åstadkommit, utvärdera vad och hur vi jobbat med SUM psykisk hälsa och blicka framåt kring behov och utmaningar inom psykisk hälsa/folkhälsa. Det var gott engagemang och mycket värdefull input och några guldkorn att skicka med i fortsatt arbete. Resultatet kommer finnas i rapporten SUM psykisk hälsa - hur går det med folkhälsan i Habo?

Resultat

Måluppfyllnaden är generellt god. Alla 19 åtgärder, utom en åtgärd, är igång och bidrar till att nå de fem målen. En positiv trend syns inom både "Utveckla möjligheter till förbättrad psykosocial hälsa hos äldre" och "Meningsfull fritid för att främja psykisk hälsa".

Goda exempel på genomförda åtgärder under tertial 2 2025:

Aktivitetsbroschyr med information om aktiviteter och arrangemang för kommuninvånare att delta i över 65+ är klar och innehåller totalt 27 aktiviteter som är återkommande varje vecka och nästan ett hundra-tal arrangemang/event/kurser osv. under september-december 2025.

Träffpunkten kommer ha öppet i kommunens regi måndagar och tisdagar från 1 september och blir en öppen träffpunkt för alla.

Det har varit fem veckor med särskilt sommaraktivitetsprogram på Kärrsgården, då vi bland annat testade högläsning av bok, som var en mycket uppskattad aktivitet. I övrigt fortsätter aktiviteter i större och mindre grupper och med varierat utbud för att möta olika intressen.

Hälsosamtal på vårdcentralen för 70-åringar har kommit igång igen.

Arbetet fortsätter att följa upp planen för att öka närvaron i skolan. Under innevarande läsår ligger fokus på att förbättra lärmiljön i skolan, som behöver bli mer tillgänglig för alla elever.

Habo wolley fortsätter att tillsammans med flera idrottsföreningar genomföra idrottsaktiviteter på fritidshemmen. Aktiviteterna är mycket uppskattade av eleverna, eftersom de får chansen att pröva på olika former av idrott.

Att förstärka samverkan och samarbete mellan kommun och civilsamhälle pågår i många delar i det vardagliga arbetet samt i specifika dialoger med föreningsliv och näringsliv, bl.a. föreningsträff, Slättendag, MTB utveckling, Boulebana, Utegym, Elljusspår, Högtidsdagar, SISU träffar, studieförbund. Genom förstärkning med en kultur -och föreningsutvecklare kan vi stärka nätverksarbetet ytterligare tillsammans med civilsamhället.

Hälsocenter fortsätter utvecklas. Cirka 50 personer är inskrivna hos Hälsocoachen och av dem är 25 aktiva. Ungefär hälften som söker för fysisk hälsa (skapa struktur, sömnen, kost, rörelse) och hälften för psykisk hälsa (tidigare utbrändhet, nyligen börjat jobba). Från 30 år och upp till pensionär, fler kvinnor än män, bl.a. 5-6 personer som jobbar i hemtjänsten. Det handlar mycket om strukturer i livet samt att komma igång med träning och hälsosamma vanor.

2.4.3.4Kommunstyrelsens bedömning

Åtgärd med status försenad: KUR, kulturunderstödd rehabilitering - Plan för igångsättning finns inte idag. Vi har fått till oss att arbete pågår för att regionalt samordna arbete kring KUR, men inte fått mer information om det i dagsläget.

För att kunna veta om vi åstadkommer en positiv förändring och om vi når effekt för kommuninvånarna och folkhälsan behöver kommunen sätta mer specifika mål och indikatorer och följa dessa över tid.

2.5 Uppföljning personalnyckeltal

Habo kommun har tagit fram ett antal nyckeltal inom området personal som bedöms viktiga att följa upp regelbundet. Dessa nyckeltal analyseras i fyra områden; sjukfrånvaro, personalomsättning, personalsammansättning och tidsanvändning. Samtliga nyckeltal redovisas ackumulerade från årets början till och med månaden före rapporteringsmånaden pga eftersläpning i löneuppgifter. (Exempelvis för tertial 1 redovisas nyckeltal för perioden jan-mars).

2.5.1 Sjukfrånvaro

	Sjukfrv 1- 14 % ack Jan - Jul 2025	Sjukfrv 15+ % ack Jan - Jul 2025
Alla åldrar	2.9%	3.5%

Den korta sjukfrånvaron har ökat marginellt de första sju månaderna 2025 jämfört med motsvarande period 2024, 0,2 procentenheter. Korttidsfrånvaron har minskat i fritid- och kulturförvaltningen, kommunledningsförvaltningen och socialförvaltningen. Den korta sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen t.o.m. 29 år, 4,3 procent, och lägst i åldersgruppen 30-49 år, 3,0 procent. Den korta sjukfrånvaron går ofta ner under sommarmånaderna då medarbetare inte sjukanmäler sig under pågående semester.

Den långa sjukfrånvaron är också högre de första sju månaderna 2025 jämfört med motsvarande period 2024, 0,4 procentenheter. I samtliga förvaltningar, förutom tekniska förvaltningen, har den långa sjukfrånvaron ökat. I den långa sjukfrånvaron finns både medarbetare som är helt sjukskrivna och medarbetare som är på väg tillbaka genom partiell sjukskrivning. Den långa sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen 50 år och äldre och lägst i åldersgruppen t.o.m. 29 år.

Det är oroande att både den korta sjukfrånvaron och den långa sjukfrånvaron ökat under året. Sjukfrånvaron har ökat marginellt men vi behöver vara observanta på förändringar. Dels handlar det om att förebygga så att korttidsfrånvaro inte leder till långtidssjukskrivningar och dels att sätta in åtgärder där långtidssjukskrivning finns. Det som också är oroande är att den korta sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen upp till 29 år. Av de medarbetare som har upprepade korttidsfrånvaro är det dubbelt så många som är under 29 år än för övriga åldersgrupper.

Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män och det gäller både korttidssjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro. 80 procent av de anställda är kvinnor. För både män och kvinnor har den korta och den långa sjukfrånvaron ökat jämfört med föregående år.

Om vi tittar på skillnad i sysselsättningsgrad ser vi att heltidsanställda har lägre sjukfrånvaro än deltidsanställda. Det gäller både kort och lång sjukfrånvaro. 85 procent är anställda på heltid.

2.5.2 Personalomsättning

	2024	2025
Externa avgångar	-44	-48
Omsättning externt (%)	4.55%	4.89%

Personalomsättningen årets sju första månader har ökat med 0,34 procentenheter jämfört med föregående år. Under årets sju första månader har 48 medarbetare slutat, varav 6 slutat pga. pension. Under föregående års första månader slutade 44 medarbetare, varav 8 gick i pension. Den förvaltning där flest medarbetare slutat är socialförvaltningen, 21 medarbetare, följt av barn- och utbildningsförvaltningen, 17 medarbetare.

2.5.3 Personalsammansättning

	2021	2022	2023	2024	2025
Antal tillsvidareanställda månadsavlönade	890	937	989	1 018	1 029
Antal visstidsanställda månadsavlönade	99	78	73	73	93

	Antal årsarbetare enl. ÖK	Genomsn. syss.grad, (%)
Tillsvidare	968.7	94.14%

Antal tillsvidareanställda har ökat med 11 anställningar årets första sju månader jämfört med motsvarande period 2024 och antalet visstidsanställningar har ökat med 20 anställningar. De förvaltningar som ökat mest är barn- och utbildningsförvaltningen, 6 tillsvidare och 4 visstid och socialförvaltningen, 7 tillsvidare och 7 visstid.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda har ökat med 0,3 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år och antal årsarbetare har ökat med 13,5.

2.5.4 Tidsanvändning

	Timmar Jan - Jul 2025	Timmar Jan - Jul 2024
A ARBETAD TID	882 783.4	885 708.4
4 FYLLNADSTID	1 827.7	5 206.8
5 ÖVERTID	5 408.7	4 236.7
B FRÅNVARO	367 712.3	344 122.2

Den arbetade tiden är drygt 3 600 timmar lägre årets första månader jämfört med 2024. Minskningen beror bl.a. på att frånvaron ökat och att arbetstid utförd av timvikarier minskat.

Fyllnadstiden har minskat med knappt 3 400 timmar medan övertiden har ökat med drygt 1 000 timmar jämfört med 2024. Jämfört med föregående år är den totala övertiden och fyllnadstiden lägre. Deltidsanställda som arbetar utöver fastställd arbetstid får övertid och inte fyllnadstid som tidigare.

Den totala frånvaron har ökat med drygt 22 000 timmar jämfört med motsvarande period 2024. Sjukfrånvaron har ökat med knappt 8 000 timmar, ökningen gäller såväl korttids- som långtidsfrånvaro. Även övrig frånvaro, som t ex tjänstledighet, har ökat med knappt 12 000 timmar. Ledighet för vård av barn och föräldraledighet har minskat med ca 2 000 timmar. I frånvaron finns också semester.

3 Resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys

3.1 Resultaträkning (mnkr)

	Kommunen			Kommunkoncernen	
	2501 - 2508	2401 - 2408	2401 - 2412	2501 - 2508	2401 - 2412
Verksamhetens intäkter (not 1, 3)	112,1	106,5	160,8	210,8	306,6
Verksamhetens kostnader (not 2, 3)	-654,1	-657,9	-1021,4	-715,9	-1122,2
Avskrivningar	-53,3	-49,1	-75,3	-71,8	-102,0
Verksamhetens nettokostnader	-595,3	-600,5	-936,0	-577,0	-917,6
Skatter och bidrag	510,8	482,1	721,0	510,8	721,0
Generella statsbidrag och utjämning	160,8	164,1	250,4	160,8	250,4
Verksamhetens resultat	76,3	45,7	35,4	94,7	53,7
Finansiella intäkter	2,3	4,2	4,7	0,9	3,5
Finansiella kostnader	-10,2	-12,6	-18,5	-19,7	-31,8
Resultat efter finansiella poster	68,5	37,3	21,6	75,9	25,5
Extraordinära poster					
Skattekostnader					1,4
Periodens resultat	68,5	37,3	21,6	75,9	24,0
Resultat i % av skatter och bidrag	10,2	5,8	2,2		

3.2 Balansräkning (mnkr)

	Kommunen			Kommunkoncernen	
	250831	240831	241231	250831	241231
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	1,1	1,0	1,0	1,1	1,0
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och anläggningar	1208,0	1184,8	1199,5	1928,0	1912,7
- Maskiner och inventarier	57,3	55,2	51,0	67,5	61,5
- Pågående investeringar	78,2	64,9	89,3	141,3	157,1
Summa materiella anläggningstillgångar	1343,5	1304,9	1339,7	2138,0	2131,3
Finansiella anläggningstillgångar	32,7	29,6	30,7	18,4	16,4
Summa Anläggningstillgångar	1377,3	1335,5	1370,4	2156,4	2147,7
Bidrag till infrastruktur	14,1	12,6	12,3	14,1	12,3
Omsättningstillgångar					
- Övriga omsättningstillgångar	72,4	80,3	96,4	92,4	125,9
- Kassa och Bank	50,8	84,6	88,2	76,6	88,5
Summa omsättningstillgångar	123,2	164,9	184,6	169,0	214,3
Summa Tillgångar	1514,5	1513,0	1568,4	2339,4	2375,4

	Kommunen			Kommunkoncernen	
	250831	240831	241231	250831	241231
EK, AVSÄTTN OCH SKULDER					
Eget kapital					
- Periodens resultat	68,5	37,3	21,6	75,9	24,0
- Resultatutjämningsreserv	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
- Övrigt eget kapital	671,9	650,3	650,3	805,6	780,4
Summa Eget kapital	753,5	700,8	685,1	894,7	817,7
Avsättningar					
- Avsättningar pensioner	88,4	84,1	86,0	88,4	86,0
- Avsättningar deponi	6,5	6,7	6,3	6,5	6,6
- Övriga avsättningar			0,3		0,3
- Medfinansiering statlig infrastruktur	2,5			2,5	
- Skatter				32,9	32,9
Summa avsättningar	97,4	90,9	92,8	130,3	125,8
Skulder					
- Långfristiga skulder	525,6	600,1	580,5	1144,7	1200,2
därav långfr skuld finansiell leasing	14,2	14,5	14,4	14,2	14,4
därav periodiserade anl.avgifter	98,6	98,2	97,8	98,6	97,8
därav periodiserade off inv bidrag	12,8	10,4	13,2	12,8	13,2
-Kortfristiga skulder	138,0	121,1	210,0	169,7	231,7
Summa skulder	663,6	721,3	790,4	1314,4	1431,9
Summa EK, avsättningar och skulder	1514,5	1513,0	1568,4	2339,4	2375,4
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförmåner intjänade före 1998	166,8	173,6	170,3	166,8	170,3
Borgensåtaganden	620,5	600,5	620,5		
Soliditet (%) exkl ansv.förbindelser	49,8	46,3	43,7	38,2	34,4
Soliditet (%) inkl ansv.förbindelser pens.	38,7	34,8	32,8	31,1	27,3

3.3 Kassaflödesanalys (mnkr)

	Kommunen			Kommunkoncernen	
	2501 - 2508	2401 - 2408	2401 - 2412	2501 - 2508	2401 - 2412
Löpande verksamhet					
Periodens resultat	68,5	37,3	21,6	75,9	24,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster					
- Avskrivningar, nedskrivningar	53,8	49,1	76,2	71,8	102,9
- Avsättning till pensioner	2,4	22,1	23,9	2,4	23,9
- Ny avsättning till deponi					
- Upplösning avsättning deponi	-0,2	-0,6	-0,7	-0,2	-0,7
- Övriga avsättningar	2,3		0,3	2,3	0,3
- Avsättning till medfinans. statlig infrastruktur	0,8	0,5	0,7	0,8	0,7
- Avsättning till skatter					1,4
- Övrigt					5,5
Summa ej likviditetspåverkande poster	59,1	71,0	100,3	77,1	134,0
Förändring av rörelsekapitalet					
- Ökn(-)/Minskn(+) varulager	1,1	-0,1	-0,9	3,2	0,8
- Ökn(-)/Minskn(+) kortfr fordr	23,0	28,1	12,7	33,5	9,6
- Ökn(-)/Minskn(+) kortfr skuld	-72	-54,5	34,3	-62,0	-18,9
Summa förändring av rörelsekapitalet	-47,9	-26,5	46,2	-25,3	-8,5
Summa löpande verksamhet	79,6	81,8	168,1	127,7	149,5
Investeringsverksamhet					
Nettoinvesteringar	-57,6	-73,5	-135,4	-79,6	-195,3
Köp finansiella anl tillgångar	-2,0		-1,1	-2,0	-1,1
Övrigt					
Medfinansiering statlig infrastruktur	-2,5			-2,5	
Summa investeringsverksamhet	62,1	-73,5	-136,5	-84,1	-196,4

	Kommunen			Kommunkoncernen	
	2501 - 2508	2401 - 2408	2401 - 2412	2501 - 2508	2401 - 2412
Finansieringsverksamhet					
Ökning(+)/minskning(-) långfristiga skulder	-54,9	19,4	-0,3	-55,5	44,7
Summa finansieringsverksamhet	-54,9	19,4	-0,3	-55,5	44,7
Bidrag till Infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till Infrastruktur					
Årets kassaflöde	-37,4	27,8	31,3	-11,9	-2,1
Likvida medel vid periodens början	88,2	56,8	56,8	88,5	90,6
Likvida medel vid periodens slut	50,8	84,6	88,2	76,6	88,5

Noter

	Kommunen			Kommunkoncernen	
	2501 - 2508	2401 - 2408	2401 - 2412	2501 - 2508	2401 - 2412
Not 1, Verksamhetens intäkter					
- Försäljning	15,5	21,1	30,8	15,4	25,7
- Taxor och avgifter	39,2	36,9	54,4	39,2	54,4
- Hyror	12,0	12,0	15,5	46,2	65,6
- Bidrag från stat och myndigheter	38,1	36,4	56,2	38,1	56,2
- El- och fjärrvärmedistribution	-	-		60,2	92,1
- Reavinster	0,6	0,2	0,2	0,6	0,2
- Övrigt	6,7	-1,0	3,7	11,2	12,3
Summa	112,1	106,5	160,8	210,8	306,6
Not 2, Verksamhetens kostnader					
- Personalkostnader	-390,6	-370,8	-585,7	-412,5	-615,2
- Pensioner	-43,9	-67,4	-91,2	-43,9	-93,7
- Övrigt	-219,6	-219,7	344,5	-259,5	-413,3
Summa	-654,1	-657,9	-1021,4	-715,9	-1122,2
Not 3, Jämförelsestörande poster					
- Realisationsvinster (not 1)	0,6	0,2	0,2	0,6	0,2
- Övrigt, Försäljning av tomter (not 1)	6,5	-0,1	0,4	6,5	0,4
- Övrigt, Exploateringsintäkter (not 1)			3,2		3,2
- Övrigt, Ny Avsättning deponi (not 2)					
- Övrigt, Upplösning avsättning deponi (not2)					
- Övrigt, realisationsförluster (not2)					-5,6
- Övrigt, Nedskrivningar (not2)	-0,5		-0,9	-0,5	-0,9
- Övrigt, anskaff.kostn. förs. expl.fastighet			-0,4		-0,4
Summa	6,6	0,1	2,6	6,6	-3,0

4 VA-verksamhet

Resultaträkning (mnkr)			
	250831	240831	241231
Verksamhetens intäkter (not1)	21,4	19,2	29,0
Verksamhetens kostnader	-13,4	-14,4	-22,8
Avskrivningar	-6,1	-4,0	-6,9
Verksamhetens nettokostnader	1,9	0,8	-0,7
Finansnetto (not2)	-3,3	-1,9	-3,4
Periodens resultat	-1,4	-1,2	-4,1

Balansräkning (mnkr)			
	250831	240831	241231
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
-Immateriella tillgångar	1,1	1,0	1,0
-Mark, byggnader och anläggningar	313,7	275,3	272,3
-Maskiner och inventarier	0,1	0,1	0,1
-Pågående investeringar	26,6	42,4	57,1
Summa anläggningstillgångar	342,5	318,8	330,6
Omsättningstillgångar			
-Övriga omsättningstillgångar	5,1	5,0	4,2
-Kortfristiga fordringar kommunen	0,5	4,7	2,1
Summa omsättningstillgångar	5,7	9,7	6,3
Summa tillgångar	348,2	328,5	336,9

Balansräkning (mnkr)			
	250831	240831	241231
Avsättningar och Skulder			
Avsättningar pensioner	0,3	0,4	0,4
Övriga avsättningar			0,2
Summa avsättningar	0,3	0,4	0,6
Långfristiga skulder, kommunen			
Summa långfristiga skulder	248,7	225,2	235,8
Kortfristiga skulder	0,8	0,6	1,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	98,4	102,3	99,1
-Därav förutbetalda intäkter från överuttag (not 3)	-0,2	4,1	1,2
-Därav förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter (not 4)	98,5	98,2	97,9
Summa kortfristiga skulder	99,2	102,9	100,5
Summa avsättningar och skulder	348,2	328,5	336,9
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Periodiserade anslutningsavgifter	1,4	1,2	1,9
Intäkter från Taxor	19,2	17,5	26,2
Övriga intäkter	0,8	0,5	0,9
Not 2 Finansiella kostnader			
Räntekostnad anläggningar	-4,9	-3,5	-5,7
Tillgodoförd ränta anläggningar anslutningsavgifter	1,6	1,5	2,3
Not 3 Förutbetalda intäkter överuttag			
Ingående skuld	1,2	5,3	5,3
Periodens förändring	-1,4	-1,2	-4,1
Utgående skuld	-0,2	4,1	1,2
Not 4 Förutbetalda intäkter anslutningsavgifter			
Ingående skuld	97,8	89,6	89,6
Periodens förändring	0,7	8,6	8,3
Utgående skuld	98,5	98,2	97,8

5 Redovisningsprinciper

I texten nedan kommenteras avsteg från lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och god redovisningssed såsom den beskrivs i rekommendationer från Rådet för Kommunal redovisning.

5.1 Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning

5.1.1 R2 Intäkter

Från år 2017 tillämpas principen att anslutningsavgifter inom VA- periodiseras med samma nyttjandeperiod som de investeringar de ska finansiera. Principen tillämpas på nya anläggnings-/anslutningsavgifter. Hanteringen av historiska anslutnings-/anläggningsavgifter innebär inte någon resultatmässig avvikelse från rekommendationen. Fr.o.m. 201801 bokförs investeringsbidrag initialt som skuld. I takt med att de anläggningar som ska finansieras med dessa investeringsbidrag, börjar skrivas av, ska investeringsbidragen bokföras som intäkt så att avskrivningen matchas. Principen gäller för nya investeringsbidrag. Bokföringen justeras inte för historiska investeringsbidrag.

5.1.2 R4 Materiella anläggningstillgångar

I Habo kommun tillämpas komponentavskrivning för nyinvesteringar fr.o.m. räkenskapsåret 2014. För investeringar som är gjorda före 2014 har vi bedömt att komponentuppdelning har skett i sådan omfattning att den överensstämmer med god redovisningssed. Ytterligare komponentuppdelning av historiska anläggningar beräknas inte väsentligt påverka kommunens resultat.

5.2 Kommentar till avvikande interna redovisningsprinciper i förhållande till årsbokslutet

Beloppsgränser för periodisering i delårsbokslutet avviker enligt nedan i förhållande till beloppsgränser som tillämpats i årsbokslut 2024.

- Periodiseringar har gjorts avseende inkomster och utgifter överstigande 100 tkr. Vid årsbokslutet för 2024 periodiserades inkomster och utgifter överstigande ett prisbasbelopp.

6 Driftredovisning (tkr)

I tabellen nedan visas driftredovisning för kommunens nämnder och förvaltningar.

Nämnd/Förvaltning	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse	Utfall föreg år	Förändring
Kommunfullmäktige	952	952	0	798	154
Revision	1 414	1 414	0	1 035	379
Överförmyndare	1 550	1 550	0	1 268	282
Kommunstyrelse	7 142	7 142	0	7 212	-70
Räddningstjänsten	10 557	10 557	0	9 211	1 346
Kommunledningskontoret	36 294	35 794	500	35 192	602
Tekniska förvaltningen	60 857	56 722	4 135	46 551	10 171
Byggnadsnämnden	4 557	4 557	0	4 441	116
Fritids- & Kulturförvaltningen	29 461	29 461	0	28 265	1 196
Barn- & Utbildningsförvaltningen	555 192	551 141	4 051	540 401	10 740
Socialförvaltningen	263 105	261 005	2 100	249 724	11 281
Affärsverksamhet	2 226	3 726	- 1 500	4 076	-350
Miljöförvaltningen	5 524	5 059	465	4 373	686
Exploatering	90	-4 710	4 800	1 566	-6 276
Övrigt (inkl. avsättning deponi)				9 558	-9 588
Summa	978 921	964 370	14 551	934 113	20 669
Finansiering	-1 008 764	-1 007 397	- 1 367	-955 220	-52 177
Total summa	-29 843	-43 027	13 184	21 107	-31 508

Prognosen för 2025 är ett överskott om 43 027 tkr. I den budget som tagits för 2025 finns ett budgeterat överskott om 29 843 tkr. Denna nivå på överskott behövs för att kunna finansiera de investeringar kommunen behöver göra för att klara sitt uppdrag.

Prognosen visar således ett högre överskott än budgeterat om 13 184 tkr. Detta är positivt inte minst eftersom det möjliggör för kommunen att förbättra det finansiella läget.

Att överskottet är högre än budget beror dels på att förvaltningarna bedömer att de kommer få utfall där nettokostnaderna inte är fullt lika höga som tilldelad budgetram. För kommunledningskontoret bedöms inte personalkostnader bli riktigt i nivå med budget. Tekniska kontoret påverkas främst av lägre elkostnader än budgeterat vilket påverkar främst inom fastighet- och gata/parkenheterna. Dessutom har kostnader för väghållning blivit lägre än budget på grund av en mild vinter. För barn- och utbildningsförvaltningen är det ett förändrat elevantal som påverkar. Socialförvaltning påverkas av vakanser inom centrala delar av förvaltningen. Under året har markförsäljning skett vilket påverkar exploateringsverksamheten positivt.

7 Investeringsredovisning (tkr)

Verksamhet	Reviderad investeringsbudget	Utfall 2025-08-31	Prognos
Kommunledningsförvaltningen	10 463	3 838	8 322
Räddningstjänsten	135	187	335
Fritid- och kulturförvaltningen	6 893	1 397	6 793
Barn- & Utbildningsförvaltningen	1 825	671	1 825
Socialförvaltningen	3 242	574	3 242
Tekniska förvaltningen	64 374	32 796	52 787
Affärsverksamhet	65 129	17 904	45 490
Krisberedskap	7 129	274	7 129
	159 190	57 641	125 923

Av årets tilldelade investeringsramar bedöms om 159 190 tkr bedöms ca 79 % medföra att investeringen kan genomföras under 2025. Detta är en förhållandevis hög andel jämfört med tidigare. Flertalet av förvaltningarna räknar med att förbruka hela eller större delen av årets tilldelning för investeringar. När det gäller tekniska förvaltningen är det främst medel kopplat till exploateringsverksamhet samt gata/park som inte kommer användas under 2025. För affärsverksamheten är upparbetsgrad avseende investeringar kopplat till reningsverk, förnyelse av ledningar samt enstaka nyanslutningar som är lägre än tilldelade ramar.

8 Resultatprognos

Kommunen			
	Budget 2025*	Bokslut 2024	Prognos 2025
Verksamhetens intäkter	180,0	160,8	190,0
Verksamhetens kostnader	-1 068,9	1 021,4	-1 065,1
Avskrivningar	-82,1	-75,3	-81,0
Verksamhetens nettokostnader	-971,0	-936,0	-956,1
Skatter och bidrag	1 011,5	971,4	1 009,1
Finansnetto	-10,5	-13,8	-10,0
Resultat	30,0	21,6	43,0
Resultat i % av skatter och bidrag	3,0 %	2,2 %	4,3 %

* I budgeten ingår interna poster

Prognosen för kommunen är ett resultat om 43 mnkr. Kommunkoncernen beräknas redovisa ett resultat om 76 mnkr för perioden 1 januari till och med 31 augusti.

Tertialrapport 2 SUM - Jan-Aug 2025

Habo kommun

Tertialrapport 2 SUM - Jan-Aug 2025

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-08-31 Organisation: Habo kommun

Innehåll

1	Uppföljning av Samhällsutvecklingsmål	3
1.1	Bostäder för hela livet	3
1.2	Psykisk hälsa	4
1.3	Starkt lokalt näringsliv	6

1 Uppföljning av Samhällsutvecklingsmål

Kommunfullmäktige beslutar för varje mandatperiod om fokusområden för samhällsutveckling. För innevarande mandatperiod är dessa fokusområden: Bostäder för hela livet, Psykisk hälsa och Starkt lokalt näringsliv.

Arbetet inom ramen för fokusområden leds av kommundirektör och utförs i projektform via utsedda projektledare. Utifrån fokusområden för samhällsutveckling utarbetas årligen ett antal samhällsutvecklingsmål för områden där man önskar göra en markant förflyttning.

Arbetet inom ramen för fokusområdena bidrar till att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030:

SUM Bostäder för hela livet: mål 11 Hållbara städer och samhällen,

SUM psykisk hälsa: mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 5 Jämställdhet, mål 10 Minskad ojämlikhet och mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen,

SUM Starkt lokalt näringsliv: mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11 Hållbara städer och samhällen, och mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

1.1 Bostäder för hela livet

SUM Samhällsutvecklingsmål	Bedömning
Ökat bostadsbyggande	
Kommentar: Arbetet pågår med att ta fram detaljplaner, vilka i sin tur innebär en möjlighet att bygga fler bostäder, specifikt i Furusjö och i Habo. Detaljplanerna medger en bostadsbyggnation med ett varierat bostadsutbud. Tomtsläpp har genomförts i Habo tätort (Solhöjden). 18 tomter fanns tillgängliga, 7 av dessa är bokade. Genomförandet av detaljplanen Munkvägen har påbörjats. I Furusjö planeras det att släppa 2 tomter. Investering i mark är en pågående process där kommunen är aktiv i dialog och budgivning. Ingen mark har köpts för att öka markreserven för bostäder. Sammantaget blir måluppfyllelsen delvis uppfyllt, då det är processer som löper över en längre tid.	
Ökad variation i bostadsutbudet	
Kommentar: Detaljplanearbetet för Habo bostäders mark i centrum är påbörjad, med målet att få fram ett samrådsförslag till början av år 2026. Detaljplaneprocessen beräknas pågå under halva år 2026. Byggnation av bostäder beräknas kunna påbörjas början av år 2027. Det pågår även ett detaljplanearbete för ett område i Kyrkeryd/Kråkeryd. Bostadsbyggnation som möjliggörs i detta område blir ca 20 lägenheter i bostadsrättsform.	

Inom detaljplanen för Stormagärdet medges en variation av bostadsbebyggelse, där uppnås målet om variation. Marken har sålts vidare till bolaget Nivika. Planerad bostadsbyggnation beräknas kunna starta år 2027.

Detaljplanen för Munkvägen har vunnit laga kraft. Påbörjad byggnation beräknas kunna starta slutet av år 2026. Ett genomförande innebär att ett homogent villaområde får ett tillskott av ca 30 lägenheter.

1.2 Psykisk hälsa

SUM Samhällsutvecklingsmål	Bedömning	Trend
Utveckla möjligheter till förbättrad psykosocial hälsa hos äldre		↗
Ökad kunskap och stöd kopplat till våld i nära relationer		→
Meningsfull fritid för att främja psykisk hälsa		↗
Tidiga samordnade insatser för att förebygga psykisk ohälsa		→
Skapa förutsättningar för att främja psykisk hälsa och social hållbarhet		→

SUM psykisk hälsa synliggör och uppmärksammar behovet av att stärka folkhälsan och att nå sårbara grupper och individer på ett bra sätt. Det handlar om att skapa förutsättningar och kunna bidra till en friskare och mer välmående befolkning. Arbetet för psykisk hälsa omfattar alla åldrar.

För ett nå ett lyckat genomförande är det avgörande att arbeta förebyggande och stärka folkhälsan i hela Habo genom att verka på bredden, tvärssektoriellt, med en helhetssyn inom kommunorganisationen och i samverkan med civilsamhället. Vi behöver klara att hantera flera olika perspektiv samtidigt och nå fler sårbara grupper. Arbetet för psykisk hälsa har tydlig styrning och mandat, men ingen utsedd grupp som arbetar med området.

I samband med tertialuppföljningen samlade miljö- och hållbarhetsstrategen/projektledare för SUM psykisk hälsa de medarbetare inom kommunorganisationen och externa aktörer som jobbar inom SUM psykisk hälsa för en gemensam workshop. Syftet var att hjälpas åt att börja knyta ihop säcken, gå igenom vad vi åstadkommit, utvärdera vad och hur vi jobbat med SUM psykisk hälsa och blicka framåt kring behov och utmaningar inom psykisk hälsa/folkhälsa. Det var gott engagemang och mycket värdefull input och några guldkorn att skicka med i fortsatt arbete. Resultatet kommer finnas i rapporten SUM psykisk hälsa - hur går det med folkhälsan i Habo?

Resultat

Måluppfyllnaden är generellt god. Alla 19 åtgärder, utom en åtgärd, är igång och bidrar till att nå de fem målen. En positiv trend syns inom både "Utveckla möjligheter till förbättrad psykosocial hälsa hos äldre" och "Meningsfull fritid för att främja psykisk hälsa".

Goda exempel på genomförda åtgärder under tertial 2 2025:

- Aktivitetsbroschyr med information om aktiviteter och arrangemang för kommuninvånare att delta i över 65+ är klar och innehåller totalt 27 aktiviteter som är återkommande varje vecka och nästan ett hundra-tal arrangemang/event/kurser osv. under september-december 2025.
- Träffpunkten kommer ha öppet i kommunens regi måndagar och tisdagar från 1 september och blir en öppen träffpunkt för alla.
- Det har varit fem veckor med särskilt sommaraktivitetsprogram på Kärrsgården, då vi bland annat testade högläsning av bok, som var en mycket uppskattad aktivitet. I övrigt fortsätter aktiviteter i större och mindre grupper och med varierat utbud för att möta olika intressen.
- Hälsosamtal på vårdcentralen för 70-åringar har kommit igång igen.
- Arbetet fortsätter att följa upp planen för att öka närvaron i skolan. Under innevarande läsår ligger fokus på att förbättra lärmiljön i skolan, som behöver bli mer tillgänglig för alla elever.
- Habo wolley fortsätter att tillsammans med flera idrottsföreningar genomföra idrottsaktiviteter på fritidshemmen. Aktiviteterna är mycket uppskattade av eleverna, eftersom de får chansen att pröva på olika former av idrott.
- Att förstärka samverkan och samarbete mellan kommun och civilsamhälle pågår i många delar i det vardagliga arbetet samt i specifika dialoger med föreningsliv och näringsliv, bl.a. föreningsträff, Slättendag, MTB utveckling, Boulebana, Utegymp, Elljusspår, Högtidsdagar, SISU träffar, studieförbund. Genom förstärkning med en kultur -och föreningsutvecklare kan vi stärka nätverksarbetet ytterligare tillsammans med civilsamhället.
- Hälsocenter fortsätter utvecklas. Cirka 50 personer är inskrivna hos Hälsocoachen och av dem är 25 aktiva. Ungefär hälften som söker för fysisk hälsa (skapa struktur, sömnen, kost, rörelse) och hälften för psykisk hälsa (tidigare utbrändhet, nyligen börjat jobba). Från 30 år och upp till pensionär, fler kvinnor än män, bl.a. 5-6 personer som jobbar i hemtjänsten. Det handlar mycket om strukturer i livet samt att komma igång med träning och hälsosamma vanor.

Kommentarer till måluppfyllelse

Åtgärd med status försenad: KUR, kulturunderstödd rehabilitering - Plan för igångsättning finns inte idag. Vi har fått till oss att arbete pågår för att regionalt samordna arbete kring KUR, men inte fått mer information om det i dagsläget.

För att kunna veta om vi åstadkommer en positiv förändring och om vi når effekt för kommuninvånarna och folkhälsan behöver kommunen sätta mer specifika mål och indikatorer och följa dessa över tid.

1.3 Starkt lokalt näringsliv

SUM Samhällsutvecklingsmål	Bedömning
Goda möjligheter för ett starkt lokalt näringsliv	
Kommentar: Habo kommun har goda förutsättningar att bidra till ett starkt och långsiktigt hållbart lokalt näringsliv. Kommunens strategiska geografiska läge i närheten av Jönköping samt goda kommunikationer skapar en attraktiv miljö för företagsetableringar och tillväxt. Näringslivet i Habo präglas av en mångfald av branscher, där små och medelstora företag inom tillverkning, handel och service utgör ryggraden. Kommunen har en aktiv näringslivsservice som erbjuder rådgivning, företagsutveckling och stöd för kompetensförsörjning, vilket stärker företagens möjligheter att växa och utvecklas. Vidare erbjuder Habo kommun företagsområden med god infrastruktur och möjligheter till expansion. Detta underlättar för både befintliga och nya företag att etablera sig. Genom ett proaktivt näringslivsarbete vill kommunen fortsätta att stärka den lokala ekonomin och skapa förutsättningar för jobb och välfärd. I Habo finns goda möjligheter att skapa ett starkt, hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv genom strategiska satsningar och nära samverkan mellan kommunens olika aktörer. Genom nära dialog mellan kommunen, näringslivet och andra samhällsaktörer arbetar vi för en företagsvänlig kultur där service, tillgänglighet och snabbhet står i fokus. Vår roll är att vara en möjliggörare.	
Bra samverkan mellan kommun och näringsliv	
Kommentar: Ett gott företagsklimat skapas inte av enskilda aktörer. Det är resultatet av samverkan, lyhördhet och gemensamma insatser. I Habo kommun är denna samverkan en självklar del av det dagliga näringslivsarbetet. Genom företagsbesök, gemensamma nätverksträffar och dialogmöten med Näringspolitiska rådet hålls dialogen levande mellan kommunen och näringslivet. Dessa möten bidrar inte bara till att identifiera utmaningar och behov utan öppnar också upp för nya idéer, samarbeten och lösningar. Företagen är viktiga samhällsbyggare och samarbetspartners i arbetet med att skapa en attraktiv, hållbar och framtidsorienterad kommun. Näringslivets synpunkter vägs in i frågor som rör samhällsplanering, utbildning, infrastruktur och service, vilket stärker både besluts kvaliteten och lokalt engagemang.	

Genom att fortsätta satsa på dialog, transparens och tillgänglighet både i det strategiska arbetet och i vardagliga kontakter kan Habo kommun befästa sin position som en attraktiv plats att driva, utveckla och etablera företag i.

Under året har Habo kommun fortsatt att utveckla näringslivsarbetet med tydligt fokus på agendan Starkt lokalt näringsliv. Satsningen är en del av vår långsiktiga strategi för hållbar tillväxt, och syftar till att stärka företagsklimatet, främja lokala etableringar och skapa goda förutsättningar för både befintliga och nya företag att utvecklas.

Habo präglas av ett aktivt och mångfacetterat näringsliv, där små och medelstora företag utgör en stor del av den lokala ekonomin. Genom vårt utvecklingsarbete har vi fortsatt att erbjuda stöd, dialog och samverkan vilket återspeglas i en stabil etableringstakt och ett ökat intresse för kommunen som företagsort. Närheten till Jönköping kombinerat med Habo kommuns smidighet och engagemang skapar en attraktiv miljö för entreprenörskap.

Fokus har under året legat på:

- Förbättrad service och kortare ledtider i kontakter med kommunen
- Nätverksträffar och dialogforum mellan företagare, kommun och andra aktörer
- Insatser för kompetensförsörjning och ungas väg till arbetslivet

Satsningen Starkt lokalt näringsliv är inte bara en del av vårt näringslivsarbete den är en investering i kommunens framtida ekonomiska styrka. Ett livskraftigt näringsliv bidrar till ökad sysselsättning, starkare skatteunderlag och ett mer robust samhälle.

Genom fortsatt fokus på samverkan, innovation och lokal förankring stärker vi grunden för ett Habo som växer på rätt sätt.

§ 112 Uppföljning ekologisk hållbarhet för tertiäl 2, 2025

Diarienummer KS25/226

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna uppföljning av ekologisk hållbarhet för tertiäl 2 2025.

Beskrivning av ärendet

Habo kommuns strategiska hållbarhetsarbete utgår från visionen “Habo kommun - den hållbara kommunen för hela livet” och omfattar alla dimensioner av hållbar utveckling och bygger på de åtta hållbarhetsprinciperna, Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen, de nationella/regionala miljömålen och lokala mål samt den nationella klimatanpassningsstrategin.

Denna tertiäluppföljning utgår från den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling och omfattar program för hållbar miljö och kemikalieprogram. Uppföljningen omfattar kommunkoncernen, det vill säga kommunens förvaltningar och de helägda bolagen Habo Energi AB, Habo Energi Kraft AB och Habo Bostäder AB.

Det är andra gången kommunkoncernen rapporterar på program för hållbar miljö, som började gälla vid årsskiftet. Därför har inte arbetet inom alla mål, indikatorer och åtgärder kommit igång än. Miljöarbetet bedrivs långsiktigt och det innebär att vissa mål, indikatorer och åtgärder inte kan förflytta sig särskilt mycket mellan olika tertiäler. Det innebär också att vissa utfall är tids- och resurskrävande att beräkna och sammanställa och därför kommer mängd totala utsläpp av koldioxid (ton) att följas upp och rapporteras per år.

Den samlade bedömningen visar att Habo fortsätter gå i riktningen för en hållbar kommun.

Uppföljning av ekologisk hållbarhet 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av ekologisk hållbarhet för tertial 2 2025.

Beskrivning av ärendet

Habo kommuns strategiska hållbarhetsarbete utgår från visionen “Habo kommun - den hållbara kommunen för hela livet” och omfattar alla dimensioner av hållbar utveckling och bygger på de åtta hållbarhetsprinciperna, Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen, de nationella/regionala miljömålen och lokala mål samt den nationella klimatanpassningsstrategin.

Denna tertialuppföljning utgår från den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling och omfattar program för hållbar miljö och kemikalieprogram. Uppföljningen omfattar kommunkoncernen, dvs kommunens förvaltningar och de helägda bolagen Habo Energi AB, Habo Energi Kraft AB och Habo Bostäder AB.

Det är andra gången kommunkoncernen rapporterar på program för hållbar miljö, som kickade igång vid årsskiftet. Därför har inte arbetet inom alla mål, indikatorer och åtgärder kommit igång än. Miljöarbetet bedrivs långsiktigt och det innebär att vissa mål, indikatorer och åtgärder inte kan förflytta sig särskilt mycket mellan olika tertialer. Det innebär också att vissa utfall är tids- och resurskrävande att beräkna och sammanställa och därför kommer mängd totala utsläpp av koldioxid (ton) att följas upp och rapporteras per år.

Den samlade bedömningen visar att Habo fortsätter gå i riktningen för en hållbar kommun. Sammanfattning av måluppfyllelse:

Program för hållbar miljö 2020–2030

Fokusområde 1. En klimatsmart kommun för minskad klimatpåverkan 	Måluppfyllelsen delvis uppfyllt	Mål 6 - ej uppfyllt. Kommunkoncernen använder numera en fossilfri mix med ca 30 % från vattenkraft och ca 70 % från kärnkraft, dvs ca 30 % förnybar energi. Fjärrvärme och fossilfri el. För att nå målen behövs mer fokus på minskad klimatpåverkan och insatser där behov av utveckling finns, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 4.
Fokusområde 2. Hållbar konsumtion och produktion 	Måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt	Mål 11 och 12 - vi har nått målen. Kommunen har säkerställt att det finns kompetens och resurser för att arbeta med hållbarhetskrav och uppföljning inom den egna organisationen, att styrning och ansvarsfördelning för inköpsarbetet är beslutat inom den egna organisationen. Miljökrav har ställts i 2 av 2 upphandlingar, där upphandlingen bedöms ha betydande miljöpåverkan. Cirkulära krav har ställts i 1 av 1 upphandlingar, där det bedömts vara lämpligt att ställa cirkulära krav. Mål 13 och 15 - positiv trend sedan förra uppföljningen. För att nå målen behövs fokus på miljö- och klimatsmarta livsmedel och insatser där behov av utveckling finns, se

		Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 5.
Fokusområde 3. Hållbart nyttjande av natur, vatten och mark 	Måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt	Positiv trend och mycket på gång. För att nå målen fullt ut behövs att vi slutför pågående arbete och tar initiativ till insatser där behov av utveckling finns, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 6.
Fokusområde 4. Utbildning, kommunikation och engagemang 	Måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt	Insatser för utveckling finns i Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 3.

Kemikalieprogram 2022–2026

Fokusområde 1. Strategisk kemikaliehantering 	Måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt	Insatser för utveckling, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.
Fokusområde 2. Upphandling och inköp 	Måluppfyllelsen delvis uppfyllt	Mål 4 - vi har nått målet. I 2 av 2 upphandlingar har vi ställt kemikaliekrav, då den upphandlade produkten/tjänsten bedömts omfatta betydande kemikaliepåverkan: klienter och rättsanering. Dessutom på gång: Upphandling av processkemikalier för VA-verksamheten är publicerad. Mål 5 - inte prioriterat att jobba med uppföljning under T2. Mål 6 - ej genomförbart. Krav ställs i upphandlingar. Rutin påbörjad, men dock är det svårt att komma vidare utan ett e-

		handelssystem för att styra och följa upp avtalstrohet. Leverantörstroheten är hög i kommunen. Insatser för utveckling, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.
Fokusområde 3. Giftfri miljö för barn och unga 	Måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt	Mål 7 - alla verksamheter har genomfört riskbedömning och har aktuell åtgärdslista. Insatser för utveckling, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.
Fokusområde 4. Kemikaliesmarta fastigheter och byggnation 	Måluppfyllelsen delvis uppfyllt	Mål 10 - Inventering av Haga Södra är genomförd och PVC-golv är utbytt. Insatser för utveckling, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.
Fokusområde 5. Hållbar platsanvändning 	Måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt	Mål 12 – vi har nått målet. Kommunen: Vid inköp, efterfråga produkter som innehåller återvunnen råvara och kan materialåtervinnas. Använd flergångsartiklar istället för engångsartiklar. Välj materialsnåla produkter. Dock, för matlådor finns inga alternativa förpackningar utan kostenheten bevakar området tillsammans med upphandling. Koncernbolagen: Använder inte engångsartiklar

Anna Lööv
Miljö- och hållbarhetsstrateg

Beslutet skickas till

Klicka eller tryck här för att ange text.

Tertialrapport 2 2025 - Ekologisk hållbarhet

Habo kommun

Tertialrapport 2 2025 - Ekologisk hållbarhet

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-08-31 Organisation: Habo kommun

Innehåll

1	Ekologisk hållbarhet.....	3
1.1	En klimatsmart kommun för minskad klimatpåverkan.....	3
1.2	Hållbar konsumtion och produktion	5
1.3	Hållbart nyttjande av natur, vatten och mark.....	6
1.4	Utbildning, kommunikation och engagemang.....	7
1.5	Strategisk kemikaliehantering.....	9

1 Ekologisk hållbarhet

Habo kommuns strategiska hållbarhetsarbete utgår från visionen “Habo kommun - den hållbara kommunen för hela livet”. Kommunens strategiska hållbarhetsarbete omfattar alla dimensioner av hållbar utveckling och bygger på de åtta hållbarhetsprinciperna, Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen, de nationella/regionala miljömålen och lokala mål samt den nationella klimatanpassningsstrategin.

Det strategiska hållbarhetsarbetet grundar sig på en struktur med ett flertal styrande dokument med mål, indikatorer och handlingsplaner med aktiviteter. Denna tertiärrapport utgår från den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling och omfattar program för hållbar miljö och kemikalieprogram.

Det är andra gången kommunkoncernen rapporterar på program för hållbar miljö, som kickade igång vid årsskiftet. Därför har inte arbetet inom alla mål, indikatorer och åtgärder kommit igång än. Miljöarbetet bedrivs långsiktigt och det innebär att vissa mål, indikatorer och åtgärder inte kan förflytta sig särskilt mycket mellan olika tertiärer. Det innebär också att vissa utfall är tids- och resurskrävande att beräkna och sammanställa och därför kommer mängd totala utsläpp av koldioxid (ton) att följas upp och rapporteras per år.

1.1 En klimatsmart kommun för minskad klimatpåverkan

Kommunen ska verka för en klimatsmart kommun genom att energikonsumtion- och distribution och val av fordon och drivmedel bidrar till minskad klimatpåverkan och lägre direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser.

Bedömning Taggar	
	Globalt hållbarhetsmål 7: Hållbar energi för alla, Globalt hållbarhetsmål 11: Hållbara städer och samhällen, Globalt hållbarhetsmål 13: Bekämpa klimatförändringarna, Nationellt miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Nationellt miljömål: God bebyggd miljö

Mål	Bedömning
1. Kommunen ska arbeta systematiskt för minskad klimatpåverkan	
2. Kommunen ska genomföra hållbara fastighetsinvesteringar	
3. Kommunens nybyggnationer ska uppnå nivå Silver (samlat betyg) enligt SGBCs gällande kriterier för Miljöbyggnad	

4. Kommunens större ombyggnationer ska uppnå nivå Silver (samlat betyg) enligt SGBCs gällande kriterier för Miljöbyggnad. (Förklarande text: större ombyggnation definieras som rivning till stomme och uppbyggnad därifrån.)	
5. Kommunen ska arbeta med energieffektivisering och energianvändningen årligen minska	
6. Kommunen ska under åren 2020-2030 endast använda energi (el och värme) från fjärrvärme och/eller förnybara källor	
7. Kommunen ska producera minst 2800 MWh/år förnybar el (varav 1 400 MWh småskalig vattenkraft och 1 400 MWh sol) senast år 2030	
8. Kommunen ska distribuera minst 30 000 MWh/år förnybar energi (övrig energiproduktion exklusive el) senast år 2030	
9. Kommunen ska arbeta aktivt för att främja hållbara transporter och resor	
10. Kommunens upphandlade transporter ska ske med förnybara drivmedel senast 2030	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen delvis uppfyllt. För att nå målen behövs mer fokus på minskad klimatpåverkan, fortsatt arbete och insatser där behov av utveckling finns, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 4.

Kommentarer till måluppfyllelse, särskilt med status ej uppfyllda/ej bedömda mål:

Mål 2 - Inga nya fastighetsinvesteringar var planerade till denna period.

Mål 3 - Inga relevanta projekt pågår just nu inom kommunkoncernen.

Mål 6 - Kommunkoncernen använder numera en fossilfri mix med ca 30 % från vattenkraft och ca 70 % från kärnkraft, dvs ca 30 % förnybar energi. Fjärrvärme och fossilfri el.

Goda exempel sedan förra uppföljningen:

Mål 1 - vi har kommit framåt med energiplaneringen och med bl.a. närvarostyrning på ventilationsaggregat. Åtgärder för att minska antalet transporter genom veckovisa leveranser och att planera för returtransporter är klart.

Mål 4 - arbete pågår med att projektera och genomföra ombyggnation av Haga södra samt projektera och genomföra om- och tillbyggnad av Habo reningsverk. Fas 1 projektering av Habo reningsverk påbörjades under våren 2025.

Mål 7: - solcellstation vårdcentrum, fjärrvärmeanslutning till Haga södra och batterilager på Stora Kärr är klara och i drift. Med hjälp av batteriet kan vi jämna ut variationer i elförbrukningen och bidra till ett stabilare och smartare elnät – även när elproduktionen blir mer väderberoende. Batteriet laddas när elen är billig och används när efterfrågan och priset är högre. Det hjälper oss att kapa effektoppar, hålla nere

belastningen i nätet och öka driftsäkerheten. Det kan till och med rycka in vid störningar!

Mål 9 - arbete pågår för att minska andelen fossila bränslen i kommunkoncernen och dialog förs gällande att växla över till att använda HVO/biodiesel. Kommunen har även arbetat fram en HVO-rapport. Just nu är andelen miljöbilar 52 % i kommunkoncernen. Finns en aktuell och antagen cykelplan och planering pågår för säkra gång- och cykelvägar så att det är enkelt för invånarna att ta sig dit de behöver.

1.2 Hållbar konsumtion och produktion

Kommunen ska arbeta för att effektivisera resursanvändning genom hållbar upphandling, främja en hållbar konsumtion och dessutom uppmuntra till en hållbar produktion. Kommunen ska arbeta för att minimera miljö- och klimatpåverkan från den kommunala verksamhetens livsmedelskonsumtion och avfallshantering.

Bedömning	Taggar
	Globalt hållbarhetsmål 13: Bekämpa klimatförändringarna, Nationellt miljömål: Begränsad klimatpåverkan, Globalt hållbarhetsmål 12: Hållbar konsumtion och produktion, Nationellt miljömål: Giftfri miljö

Mål	Bedömning
11. Krav enligt hållbar upphandling ska vara en naturlig del i upphandlingsprocessen och lämpliga miljökrav ska ställas, då upphandlingen bedöms ha betydande miljöpåverkan.	
12. Kommunen ska främja cirkularitet vid upphandling och inköp	
13. Kommunen ska arbeta aktivt för att minimera miljöoch klimatpåverkan från livsmedelskonsumtionen.	
14. Kommunen ska arbeta för cirkularitet och avfallsförebyggande	
15. Matsvinnet från de kommunala tillagnings- och beredningsköken ska minska	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt. För att nå målen behövs fokus på miljö- och klimatsmarta livsmedel, fortsatt arbete och insatser där behov av utveckling finns, se Hållbarhetsboksut 2024, kapitel 5.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 13 och 15 - Stark koppling till mål 1, då den största källan till CO₂-utsläpp inom kommunkoncernen är kopplad till livsmedel. Resultatet för tertial 2 bygger på statistik till och med juli månad. Det är en gynnsam period av året då utbudet är påverkat av säsongen.

Goda exempel sedan förra uppföljningen:

Mål 11 - vi har nått målet. Kommunen har säkerställt att det finns kompetens och resurser för att arbeta med hållbarhetskrav och uppföljning inom den egna organisationen, att styrning och ansvarsfördelning för inköpsarbetet är beslutat inom den egna organisationen. Miljökrav har ställts i 2 av 2 upphandlingar, där upphandlingen bedöms ha betydande miljöpåverkan.

Mål 12 - vi har nått målet. Cirkulära krav har ställts i 1 av 1 upphandlingar, där det bedömts vara lämpligt att ställa cirkulära krav.

Mål 13 - andelen närproducerade livsmedel har ökat, andelen producerade vegetariska portioner i skola och förskola ligger i stort sett på samma nivå som vid förra uppföljningen. Antal kg CO₂-ekv/kg är 1,95 för tertial 2.

Mål 15 - mängd serveringssvinn har sjunkit, medan mängd tallrikssvinn i stort sett på samma nivå som vid förra uppföljningen. Svårt för mottagningsköken att beräkna hur mycket mat som går åt. Aktiv dialog och aktivitet kring tallrikssvinn hålls med kunder och inom den egna organisationen vid kostenheten.

1.3 Hållbart nyttjande av natur, vatten och mark

Kommunen ska arbeta för ett hållbart nyttjande av natur, vatten och mark. Kommunen ska värna om en hållbar markanvändning genom att främja de ekosystemtjänster som naturen erbjuder. Kommunen ska vara rustad för och anpassad till att möta de klimatförändringar vi inte råder över.

Bedömning	Taggar
	Globalt hållbarhetsmål 11: Hållbara städer och samhällen, Globalt hållbarhetsmål 13: Bekämpa klimatförändringarna, Globalt hållbarhetsmål 15: Ekosystem och biologisk mångfald, Nationellt miljömål: Levande sjöar och vattendrag, Nationellt miljömål: Grundvatten av god kvalitet, Nationellt miljömål: God bebyggd miljö

Mål	Bedömning
16. Kommunen ska arbeta för att bevara och utveckla ekosystemtjänster och biologisk mångfald	
17. Kommunen ska arbeta för hållbar vattenanvändning med låg miljöpåverkan	
18. Kommunen ska vara väl anpassad efter klimatförändringar och de samhällspåverkande konsekvenser som följer av dessa	

19. Kommunen ska bedriva tillsyn, initiera och driva på säker hantering av förorenade områden

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt. För att nå målen behövs att vi slutför pågående arbete och tar initiativ till insatser där behov av utveckling finns, se Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 6.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 16 - fortsatt mycket på gång inom detta mål. Sondering av hur det systematiska arbetet med biologisk mångfald skulle kunna läggas upp och genomföras pågår. Grönplanen och dess handlingsplaner kommer att bli klara och beslutas under 2025.

Mål 18 - handlingsplan och klimat- och sårbarhetsanalys är framtagna och klara. En sammanställning av alla pågående och planerade åtgärder inom klimatanpassning är påbörjad, för att vi enklare ska kunna följa genomförda åtgärder. Strategiska åtgärder i tillsynsplaneringen är ett ständigt pågående arbete. Områden med verksamheter inom riskklass 1 och 2 är identifierade och hänsyn tas för tillsynsplaneringen.

Mål 19 - ständigt pågående arbete med huvudstudier och åtgärdsförberedande arbete inför saneringsåtgärder.

Goda exempel sedan förra uppföljningen:

Mål 16 - Inventering och inspektion av vandringshinder är genomförda. En åtgärdsplan utifrån detta har tagits fram och åtgärder har budgeterats för. Aktivt arbete sker tillsammans med Trafikverket i Nykyrkebäcken för åtgärder under 2025.

Mål 17 - målsättning och prioritering är framtagen för att åtgärda felkopplingar. Undersökta gator i Habo tätort åtgärdas beroende av fastighetsägarnas prioritering. Utredning pågår om tillskottsvatten (felkopplat dagvatten) till Habo reningsverk.

1.4 Utbildning, kommunikation och engagemang

Kommunen ska kommunicera miljö- och klimat-relaterade frågor till medarbetare, förtroendevalda, kommuninvånare, företag och föreningar i syfte att öka engagemanget för och delaktigheten i en miljömässigt hållbar utveckling.

Bedömning	Taggar
-----------	--------

Globalt hållbarhetsmål 7: Hållbar energi för alla, Globalt hållbarhetsmål 11: Hållbara städer och samhällen, Globalt hållbarhetsmål 13: Bekämpa klimatförändringarna, Globalt hållbarhetsmål 12: Hållbar konsumtion och produktion, Globalt hållbarhetsmål 15: Ekosystem och biologisk mångfald
--

Mål	Bedömning
20. Kommunen ska utbilda och engagera sina anställda och förtroendevalda för att skapa ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete	
21. Kommunen ska undervisa elever och barn i skolor och förskolor för att skapa en förståelse och kunskap kring miljöperspektivet i samhällsutvecklingen	
22. Kommunen ska uppmuntra föreningar i den geografiska kommunen till att aktivt jobba med ett miljörelaterat förbättringsarbete	
23. Kommunen ska uppmuntra företag i den geografiska kommunen till att aktivt jobba med ett miljörelaterat förbättringsarbete	
24. Kommunen ska informera och uppmuntra invånare till att agera hållbart	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt. Insatser som har utvecklingsmöjligheter finns i Hållbarhetsboks slut 2024, kapitel 3.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 20 - *Ev nåt om webbaserade grundläggande hållbarhetsutbildningen*. Aktiviteter för att höja kunskapen om biologisk mångfald har inte kommit ingång än, beslutad i april 2025 i den regionala Grön handlingsplan. Aktiviteten hänger ihop med åtgärden systematiskt arbete inom biologisk mångfald, och vi avvaktar insatser tills vi landat i hur vi ska strukturera upp och prioritera i arbetet som helhet.

Goda exempel sedan förra uppföljningen:

Mål 23 - lunchträff med tema energi, bl.a. den pågående energiplaneringen i Habo, har genomförts med ett 15-tal företag. Vi forrätter med notis varje månad i nyhetsbrevet till näringslivet för att ge tips till företag om verktyg för ett miljörelaterat förbättringsarbete. Att uppmärksamma företag på kemikaliefrågor sker inom den löpande tillsynen på miljöskydd.

Mål 24 - arbetet med miljö-delen i miljö- och hälsoåret flyter på. Följande insatser är genomförda:

- Hållbarhetstips "Biologisk mångfald - vad har det för betydelse för dig?" om biologisk mångfald, vad kommunen jobbar med och inspiration och tips på vad du själv kan göra, på webben och i sociala medier.
- Inlägg på sociala medier med planteringstips inför sommaren.
- Skräpplockardagarna, nästan 1000 deltagande barn och ungdomar i Habo.
- Årlig kampanj om IAS, inaviska främmande arter, har pågått under sommaren, med bl.a. inlägg vid fyra tillfällen på sociala medier, info på webben och kommunikation med kommuninvånare. Det kommer frågor och tips in till oss på

kommunen i samband med kampanjen. Utöver den årliga kampanjen har vi tagit fram en folder och informerat och fört dialog med privata fastighetsägare samt Trafikverket.

Aktiviteter för gröna, tillgängliga och trygga utemiljöer pågår. Alla lekgårdar och skolgårdar besiktas varje år. Dessa ytor är öppna för allmänheten efter skoltid. Under perioden har Slättens fsk renoverat sin lekgård. Förbättringsåtgärder har gjorts på Bagaregatans fsk, Brännige fsk och Bränningseskolan. Förbättring av passage vid Alléskolan är klart. Pågående arbete vid stationen för att trygga och förbättra bl.a. arbetspendlingen, vilket blir klart september.

1.5 Strategisk kemikaliehantering

Strategisk kemikaliehantering

Bedömning	Taggar
	Globalt hållbarhetsmål 11: Hållbara städer och samhällen, Globalt hållbarhetsmål 3: God hälsa och välbefinnande, Globalt hållbarhetsmål 6: Rent vatten och sanitet för alla, Globalt hållbarhetsmål 12: Hållbar konsumtion och produktion, Nationellt miljömål: Giftfri miljö

Mål	Bedömning
01 Systematisk hantering	
02 Riskbedömning av kemiska produkter	
03 Systematisk utfasning	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen i hög grad uppfyllt. Insatser som har utvecklingsmöjligheter finns i Hållbarhetsboksut 2024, kapitel 7.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 2 - andelen kemiska produkter med farosymbol som är riskbedömda är 84 %. Antal klassade produkter är 357 stycken. 83 produkter är ännu inte riskbedömda.

Mål 3 - antalet utfasningsämnen har fortsatt att minskat, vi har något fler riskminskningsämnen och endast en kemikalie som innehåller särskilt farliga ämnen enligt kandidatförteckningen.

Upphandling och inköp

Bedömning	Taggar
-----------	--------

Globalt hållbarhetsmål 12: Hållbar konsumtion och produktion,
Nationellt miljömål: Giftfri miljö

Mål	Bedömning
04 Krav på kemikalier vid upphandling	
05 Uppföljning av ställda krav på kemikalier i upphandlingar	
06 Avtalstrohet gällande produkter med kemikaliepåverkan	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen delvis uppfyllt. Insatser som har utvecklingsmöjligheter finns i Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 5 - inte prioriterat att jobba med uppföljning under T2.

Mål 6 - ej genomförbart. Krav ställs i upphandlingar. Rutin påbörjad, men dock är det svårt att komma vidare utan ett e-handelssystem för att styra och följa upp avtalstrohet. Leverantörstroheten är hög i kommunen.

Goda exempel sedan förra uppföljningen:

Mål 4 - vi har nått målet. I 2 av 2 upphandlingar har vi ställt kemikaliekrav, då den upphandlade produkten/tjänsten bedömts omfatta betydande kemikaliepåverkan: klienter och rättsanering. Dessutom på gång: Upphandling av processkemikalier för VA-verksamheten är publicerad.

Mål	Bedömning
Giftfri miljö för barn och unga	
Bedömning	Taggar

Mål	Bedömning
07 Kommunen ska riskbedöma och fasa ut eller byta ut leksaker och material som innehåller skadliga kemikalier i de miljöer där barn och unga vistas.	
08 Kommunen ska säkerställa en god/ giftfri inomhusmiljö med minsta möjliga kemikaliebelastning inom förskola, skola, familjecentral, fritidshem och fritidsgård.	
09 Kommunen ska engagera elever och barn i skolor och förskolor för en giftfri miljö och öka kunskapen om kemikalier i vardagen.	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen hög grad uppfyllt. Insatser som har utvecklingsmöjligheter finns i Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 7 - flera verksamheter som genomfört riskbedömning och har en aktuell åtgärdslista.

Mål 9 - i åk 7-9 har 90 % erhållit betyg i ämnet biologi. I åk 6 har 99 % erhållit betyg i ämnet biologi.

Goda exempel sedan förra uppföljningen:

Mål 7 - alla verksamheter har genomfört riskbedömning och har aktuell åtgärdslista. Det finns oftast ingen beslutad budget. Barn- och utbildningsförvaltningen: Material såsom t.ex. leksaker, madrasser, och läromedel har under de senaste åren succesivt bytts ut. I dag köps allt via avtal där kraven är ställda angående kemikalier och giftfria produkter. Fritid- och kulturförvaltningen: Material och ämnen som används på Slätten och fritidsgården/motorgården byts löpande ut mot bättre alternativ i takt med att nyinköp behöver göras. Ingen särskild budget finns avsatt, går på den vanliga driften. Socialförvaltningen: Vi har ingen beslutad budget för kemikaliearbetet. Riskbedömningarna är genomförda. Tekniska förvaltningen: I befintliga lekmiljöer finns inga farliga kemikalier.

Kemikaliesmarta fastigheter och byggnationer

Bedömning Taggar	
	Globalt hållbarhetsmål 11: Hållbara städer och samhällen, Nationellt miljömål: Giftfri miljö

Mål	Bedömning
10 Inventering av befintliga fastigheter	
11 Undvika miljö- och hälsoskadliga ämnen i byggmaterial	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen delvis uppfyllt. Insatser som har utvecklingsmöjligheter finns i Hållbarhetsbokslut 2024, kapitel 7.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 10 - genomförs vid om- och tillbyggnation vid renoveringar. Inventering av Haga Södra är genomförd och PVC-golv är utbytt. Även Habo reningsverk är aktuellt och håller på att projekteras. Habo bostäder har inget planerat att byta ut denna period.

Mål 11 - vid ombyggnad av Haga Södra och Habo reningsverk undviker vi miljö -och hälsoskadliga ämnen i byggmaterial. Projektering och genomförande av ombyggnation

av Haga södra och Habo reningsverk är igång. Fas 1 projektering av Habo reningsverk är påbörjad under våren 2025. För Haga Södra planeras att ställa krav kring nivå silver enligt SGBC gällande kriterier för miljöbyggnad och hänvisa till byggvarubedömningen för att undvika miljö-och hälsofarliga ämnen i byggmaterialet. Habo bostäder har ingen planerad byggnation under 2025.

Hållbar plastanvändning

Bedömning	Taggar
	Globalt hållbarhetsmål 12: Hållbar konsumtion och produktion, Nationellt miljömål: Giftfri miljö

Mål	Bedömning
12 Kommunen ska främja en hållbar plastanvändning	

Resultaten för fokusområdet visar på måluppfyllelsen uppfyllt.

Kommentarer till måluppfyllelse:

Mål 12 - Kommunen: Vid inköp, efterfråga produkter som innehåller återvunnen råvara och kan materialåtervinnas. Använd flergångsartiklar istället för engångsartiklar. Välj materialsnåla produkter. Dock, för matlådor finns inga alternativa förpackningar utan kostenheten bevakar området tillsammans med upphandling. Koncernbolagen: Använder inte engångsartiklar.

§ 113 Revidering av resepolicy

Diarienummer KS25/347

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad resepolicy.

Beskrivning av ärendet

Nuvarande resepolicy har reviderats och syftar till ett mer miljöanpassat och kostnadseffektivt resande samt att ge förutsättningar för en trygg och säker arbetsmiljö vid tjänsteresor.

Resepolicyn gäller för alla resor som sker i tjänsten. En prioritetsordning anges för resor om inte särskilda skäl finns. I första hand ska resor undvikas om möjlighet finns till digitala möten. Därefter följer prioritetsordningen att i första hand använda cykel eller gå, därefter sker resande med kollektivtrafik innan bil ska användas. Om bil behövs ska kommunens poolbilar användas i första hand och privat bil endast användas om andra färdssätt inte är möjliga. Samåkning bör ske i så stor utsträckning som möjligt.

RESEPOLICY FÖR HABO KOMMUN

Antagen av kommunfullmäktige den DD månad ÅÅÅÅ § X

Denna policy gäller för alla resor som sker i tjänsten.

Mål

Kommunen ska arbeta systematiskt för att minska klimatpåverkan och aktivt främja hållbara transporter och resor enligt mål 1 och 9 i Program för hållbar miljö 2020–2030. Kommunen följer upp detta genom att mäta:

- utsläpp av koldioxid kopplat till transporter och resor,
- andel miljöfordon inom fordonsflottan och
- antal genomförda aktiviteter för att främja aktiva transporter – gå eller cykla.

Syfte

Resepolicyn syftar till:

- ett mer miljöanpassat och kostnadseffektivt resande
- och att ge förutsättningar för en trygg och säker arbetsmiljö vid tjänsteresor.

Chefens ansvar

Chefer har ansvar för att medarbetare följer resepolycyn. Det innebär att se till att medarbetarna har kännedom om policyn, besluta om färd sätt och regelbundet följa upp enhetens tjänsteresor.

Alla har ett ansvar att följa resepolycyn

Medarbetarna ansvarar för att hans/ hennes resor i tjänsten sker på ett miljöanpassat, säkert och ekonomiskt sätt.

Regler tjänsteresor

Tjänsteresor ska planeras så att de blir så miljöanpassade, säkra och kostnadseffektiva som möjligt. Vid beräkning av kostnaderna ska hänsyn tas till alla delar som transport, logi, traktamenten, färdtidsersättning, arbetstid och restid. Avgörande för hur resan genomförs är den totala kostnaden, hänsyn till trafiksäkerhet och miljö. Tjänsteresor inom och utom kommunen regleras främst av inkomstskattelagen och de kommunala reseavtalen.

Prioritetsordning för resor

Resan ska genomföras så miljöanpassat, säkert och ekonomiskt som möjligt. Följande prioritetsordning gäller om inte särskilda skäl finns.

1. Förebygga resor – är resan nödvändig eller kan mötet genomföras digitalt?

Den mest kostnads-, tids- och miljöeffektiva resan är den som inte sker över huvud taget. För att främja ett mer hållbart arbetssätt ska möjligheten med resfria möten alltid övervägas i första hand. Telefonmöte och digitala möten är effektiva alternativ som sparar både resurser och utsläpp.

2. Gå och cykla

Cykel eller promenader ska i första hand användas för korta resor inom Habo tätort för bättre hälsa och miljö. Kommuncykel finns vid kommunhuset och kan användas av alla medarbetare i kommunen. Några förvaltningar har egna kommuncyklar också. Arbetsgivaren tillhandahåller hjälm. Mopeder och motorcykel ska på grund av hög olycksrisk ej utnyttjas vid resor.

3. Kollektivtrafik (buss, tåg)

Kollektivt resande ska användas i första hand vid längre resor (tåg, buss m.m.). Resan ska beställas i god tid för lägsta möjliga pris. Överväg att kombinera kollektivt resande med samåkning när det är praktiskt. Ibland är det möjligt att åka kollektivt ena sträckan och att samåka tillbaka eller vice versa.

4. Poolbil

Vid endags-resa bör poolbil användas före hyrbil och användning av privat bil. Bilpool finns vid kommunhuset och kan användas av samtliga förvaltningar och förtroendevalda. Samåkning bör ske i så stor utsträckning som möjligt.

5. Hyrbil

För flerdygns-resor där tåg eller buss inte är möjligt bör hyrbil användas före poolbil.

6. Privat bil

Det kan vara aktuellt att använda privat bil om andra färdssätt inte är möjliga. Samåkning bör ske i så stor utsträckning som möjligt.

7. Flyg

Flyg ska undvikas vid inrikesresor.

Övrigt

Vid inbjudan till möten, konferenser, utbildningar och liknande bör tidpunkt och lokal väljas så att detta underlättar för deltagare att använda kollektivtrafik.

§ 116 Redovisning av ej avgjorda motioner

Diarienummer KS25/148

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna redovisningen av ej avgjorda motioner.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska redovisa ej avgjorda motioner till kommunfullmäktige två gånger per år (april och oktober). Det finns för närvarande två motioner som inte är avgjorda.

1. Motion om odlingslotter i Habo (MP, S, V)
Inkom 2025-06-10
2. Motion om bastu till kommunala badplatser (HD)
Inkom 2025-09-25

§ 117 Redovisning av ej avgjorda medborgarförslag

Diarienummer KS25/148

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna redovisningen av ej avgjorda medborgarförslag.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska redovisa ej avgjorda medborgarförslag till kommunfullmäktige två gånger per år (april och oktober). Det finns för närvarande sex medborgarförslag som inte är avgjorda:

1. Medborgarförslag om kolonilotter
Inkom 2025-06-10
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.
2. Medborgarförslag om skatepark vid Gunnevi
Inkom 2025-09-25
Översänd till fritids- och kulturnämnden för beslut.
3. Medborgarförslag om pumptrack-/cykelbana på Lilla Bränninge
Inkom 2025-09-25
Översänd till fritids- och kulturnämnden för beslut.
4. Medborgarförslag om att anlägga discgolfbana i Furusjö
Inkom 2025-09-25
Översänd till fritids- och kulturnämnden för beslut.
5. Medborgarförslag om farthinder på Fågelvägen
Inkom 2025-09-25
Översänd till byggnadsnämnden för beslut.
6. Medborgarförslag om att utöka pendelparkeringen vid Habo station
Inkom 2025-09-25
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.

§ 55 Information om rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS – andra kvartalet 2025

Diarienummer SN25/97

Beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommuner ska inom skälig tid verkställa beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Om ett beslut inte verkställts inom tre månader ska kommunerna rapportera detta till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporteringen ska göras kvartalsvis. Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut tills beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning, så kallad återrapportering. Nämnden kan när som helst rapportera att ett beslut har verkställts.

För andra kvartalet 2025 har ett gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som ej verkställts inom tre månader från beslutsdatum rapporterats till IVO (Tabell 1).

Kö n	Tidigare rapporterat	Beviljad insats	Dagar från beslut till rapportering	Notering
M	2025 kvartal 1	Hemtjänst (SoL)	131	Avslutat 2025-05-20 på enskildes begäran.
M		Särskilt boende (SoL)	117	Kö till särskilt boende.

Tabell 1

Sammanställning av tidigare rapporterade ej verkställda beslut

Förvaltningen har sammanställt rapporterade ej verkställda/avslutade beslut i Bilaga 1.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS – andra kvartalet 2025

Förslag till beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommuner ska inom skälig tid verkställa beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Om ett beslut inte verkställts inom tre månader ska kommunerna rapportera detta till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporteringen ska göras kvartalsvis. Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut tills beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning, så kallad återrapportering. Nämnden kan när som helst rapportera att ett beslut har verkställts.

För andra kvartalet 2025 har ett gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL¹ som ej verkställts inom tre månader från beslutsdatum rapporterats till IVO (Tabell 1).

Kön	Tidigare rapporterat	Beviljad insats	Dagar från beslut till rapportering	Notering
M	2025 kvartal 1	Hemtjänst (SoL)	131	Avslutat 2025-05-20 på enskildes begäran.
M		Särskilt boende (SoL)	117	Kö till särskilt boende.

Tabell 1

¹ Det beslut enligt SoL som rapporteras till IVO vid nu aktuell rapporteringsperiod fattades med stöd av 4 kap. 1 § i gamla SoL.

Sammanställning av tidigare rapporterade ej verkställda beslut

Förvaltningen har sammanställt rapporterade ej verkställda/avslutade beslut i Bilaga 1.

Jonas Linderholm Arnklint
Socialt ansvarig samordnare (SAS)

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Sammanställning av rapporterade ej verkställda beslut/avbrott i verkställighet enligt SoL och LSS

Bilaga 1

Beviljad insats	Lag-rum	kön		Beslutsdatum/Avbrotts-datum	Dagar från beslutsdatum till	Rapporterings-tillfällen	Verkställt/ avslutat	Antal dagar från beslut till
		k	m					
Följande beslut rapporterades 2025 kvartal 1								
Hemtjänst	SoL		x	21/11/2024	131			
Följande beslut rapporterades 2025 kvartal 2								
Hemtjänst	SoL		x	21/11/2024	131	2025 kvartal 1	20/05/2025	181
Särskilt boende	SoL		x	05/03/2025	117			

Sammanställning av rapporterade ej verkställda beslut/avbrott i verkställighet enligt SoL och LSS

Notering

Interpellation till Helena Persson © om budget och bemanning på miljöförvaltningen.

Läser man på Habo kommuns hemsida. Är "revisionerna i kommunen är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen ". Att vi som är politiskt valda, blir granskade. Det är en självklarhet i ett demokratiskt styrt samhälle. Men under juni mötet för fullmäktige blev det här ifrågasatt av den högsta politikern i Habo. Hon hamnade i diskussion med revisionen och ifrågasatte deras rapport. Det är anmärkningsvärt att man ger sig på revisionen. Står man inte för det man gör? Habo kommun gör mycket bra i vissa anseende men i den här frågan visade sig dom inte den bästa sidan. Revisionen lyfte skälig kritik vilket man inte fick svar på. Synpunkter som lyftes fram var om miljöförvaltningen var rätt budgeterade och hur man fördelade arbetstiden på förvaltningen. 1000h "personlig tid " är mycket ca 1/3 av den totala arbetstiden. För min del vet jag ej vilka offentlig anställda som har så stor andel personlig tid. Vad som ingår i personlig tid var det ingen som var villig att svara på. Men det hoppas vi att få svar på nu. Så följande frågor ställer jag till vice ordförande i miljönämnden

I miljönämnden har mängden ärenden inte ökat men man har tillsatt fler tjänster. Är nuvarande bemanning korrekt budgeterad? Kommer det att ske förändringar i kommande budget?

Enligt revisionen är ca 1/3 av arbetstiden för personalen på "personlig tid" hur används den?

Olle Moln Teike SD den 16 september 2025

Interpellation till Susanne Wahlström

Jag tror vi alla nu är medvetna om att PFAS hotar vattenkvalitén i Vättern men det finns tyvärr flera andra miljöfaror som hotar vår sjö. Till exempel de som kommer av försvarets aktiviteter vid och i Vättern. Försvaret har planer på att öka användningen av Vättern som skjutfält och flygövningsområde. Vilket medför att ännu mer ammunition hamnar på Vätterns botten. Nu har också tillstånd givits för att renovera landningsbanan på Karlsborgs flygfält vilket medför att man gräver i den pfas-förorenade jorden och sedan lägger upp denna jord i vallar vid Vätterns strand

Extra oroande är att man kringgår kommuner och länsstyrelser i de här frågorna. Kommuner som är ansvariga för att dricksvattnet är fritt från gifter och därför bör ges tillfälle att uttala sig.

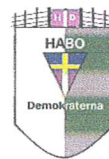
Det här oroar oss i Miljöpartiet och nu undrar vi om detta också oroar Susanne Wahlström? Hur hanteras de här frågorna som gäller slopande av flera miljö- och skyddsvillkor som hitintills gällt? Kommer dessa frågor upp till diskussion? Tog man till exempel tillfället i akt att agera på den information man fick i slutet av sommaren om försvarets planer på utökad verksamhet över Vättern?

Maria Arwidson MP måndag 20 oktober 2025

Ärende 12

Till Habo Kommunfullmäktige

(Enkel) fråga till kommunalrådet samt fritid och kulturnämndens

Ordförande Karin Hultberg (KD) om Motorgårdens framtid

En enad Fritids- och Kulturnämnd fattade 16/9 att stänga Motorgården

Dessa partier röstade för en stängning (S) (M) (SD) (KD) samt (L) att stänga

Motorgården kan få motsatta effekter att kostnaden för kommuner ökar på andra
Områden.

Motorgårdens viktiga uppgift är att vara en trygg och stimulerande samlingsplats

För ungdomar, särskilt de med motorintresse, där de kan umgås, meka med fordon

Under uppsikt, delta i gemensamma projekt och aktiviteter samt utveckla sunda relationer.

Min fråga till Kommunalrådet är:

Kommer Kommunalrådet ändra sig och rösta för att bevara

Motorgården för budgeten 2026?

Habo 2025-10-06

Morgan Malmberg
Morgan Malmberg

HABODEMOKRATERNA

Avsägelse för förtroendevald**✓ 1. Uppgifter förtroendevald****Kontaktuppgifter****Förnamn**

MARIA

Efternamn

ALFREDSSON

E-postadress

maverling@gmail.com

Notifieringar

E-post

Ange partipolitisk tillhörighet

Kristdemokraterna

Vilket/vilka uppdrag avsäger du dig?

Samtliga uppdrag (Kommunfullmäktige, socialnämnd och ersättare i kommunstyrelsen)

Avsägelse för förtroendevald**✓ 1. Uppgifter förtroendevald****Kontaktuppgifter****Förnamn**

ANDERS

Efternamn

HELLMAN

E-postadress

lakka.hellman@gmail.com

Notifieringar

E-post

Ange partipolitisk tillhörighet

Socialdemokraterna

Vilket/vilka uppdrag avsäger du dig?

1. Vice ordförande Byggnadsnämnden och ersättare i Kommunfullmäktige

Avsägelse för förtroendevald**✓ 1. Uppgifter förtroendevald****Kontaktuppgifter****Förnamn**

JAN KÅGE ROBERT

Efternamn

LARSSON

E-postadress

robert.larsson47@gmail.com

Notifieringar

E-post

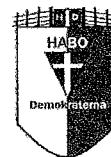
Ange partipolitisk tillhörighet

Socialdemokraterna

Vilket/vilka uppdrag avsäger du dig?

Ordf i kommunrevisionen.

Ärende 16

Motion till kommunfullmäktige i Habo kommun

Införande av meröppet på öppna förskolan i Habo

Bakgrund

Öppna förskolan fyller en mycket viktig funktion i Habo kommun. Den erbjuder en mötesplats för småbarnsfamiljer, stärker föräldraskapet, skapar sociala nätverk och bidrar till barns utveckling och trygghet.

I dag är verksamheten beroende av personalens närvaro och begränsad till fasta öppettider. Detta är ett ineffektivt sätt att använda lokalerna och det är inte rimligt att toppmoderna lokaler har låg användningsfrekvens, särskilt med tanke på den upplevda ensamheten bland föräldralediga.

Argument för meröppet:

- Lokalerna finns redan och finansieras av skattekollektivet. Det är därför rimligt att använda dem mer effektivt och erbjuda invånarna större tillgänglighet.

Kostnaden för att införa meröppet bedöms vara låg, begränsad till administration av passersystem samt något litet ökat slitage på lokaler och inventarier.

- Sociala mötesplatser behövs. Många föräldralediga känner sig ensamma och isolerade.

En meröppen förskola kan bidra till stärkt psykisk hälsa och skapa nya sociala nätverk.

- Systemet finns redan i kommunen. Biblioteket erbjuder meröppet via passerkort/tagg, och samma modell kan tillämpas på öppna förskolan.

- Flexibilitet för familjer. Om öppna förskolan hålls meröppen till en början måndag–fredag kl. 08–17, med möjlighet att senare utöka även till helger, skapas bättre möjligheter för alla att nyttja verksamheten oavsett arbetstider eller livssituation.

Forts. nästa sida,

Förslag:

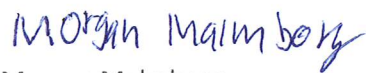
Habo kommun har möjlighet att vara en av de första kommunerna i Sverige som utvecklar öppna förskolan med meröppet. Detta skulle innebära att lokalerna, med viss begränsad service och tillgång till material, hålls öppna även utanför ordinarie bemannade tider. På så sätt kan familjer använda verksamheten mer flexibelt, samtidigt som resurserna används mer effektivt.

Yrkande:

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att kommunfullmäktige beslutar **att:**

1. Utreda möjligheterna att införa meröppet vid öppna förskolan i Habo kommun.
2. Genomföra en pilotverksamhet med meröppet under ett år.
3. Återkomma till kommunfullmäktige med utvärdering och förslag till långsiktig implementering.

Habo 2025-10-02

Morgan Malmberg

Habodemokraterna

Till: Habos kommunfullmäktige

Vi killar på motorgården skriver detta medborgarförslag för en eventuell nedläggning av motorgården. Vi föreslår att istället arbetar med att utveckla motorgården istället för att lägga ner den.

Nedläggning av motorgården innebär att vi förlorar ett intresse och en sysselsättning/Hobby.

Vad ska vi hitta på istället vi som inte gillar idrott?

Vårt förslag.
behåll motorgården

Mvh: Ellutha på motorgården

Namn underskruten. 2

Lämna in medborgarförslag**✓ 1. Inlämnat av**

Inlämnat av	
Förnamn	Efternamn
[REDACTED]	[REDACTED]
Adress	Postnummer och ort
[REDACTED]	[REDACTED]
Telefon	E-postadress
-	[REDACTED]
Notifieringar	
E-post	

✓ 2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget
Civilförsvarsåtgärder
Ditt förslag
Se bifogat dokument.
Förslag till beslut
Bifall!
Bifogat material
 Medborgarförslag 1 oktober 2025.docx (16 KB)
Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

1 oktober 2025

Medborgarförslag till Habo kommun

Vi skall bygga en kommun som är rustad för kris och även krig. Säkert finns det många tankar i kommunen om detta. Här kommer några av mina.

- 1 Habo kommun borde vara behjälpliga och upplåta mark till egna odlingar, typ koloniträdgårdar. Jag tänker att den gamla idrottsplatsen på Gunnevi skulle vara ett utmärkt ställe att odla upp. Om gensvaret blir stort kan man ju tänka sig även på Klingekärr.
- 2 En "stadsträdgård" i Habo kan referera till en allmän park eller grönområde i en kommun, eller mer specifikt till en trädgårdsanläggning som drivs av kommunen för exempelvis odling av växter, eller en plats för rekreation och evenemang. Termen kan också användas för att beskriva en orts centrala samlingspunkt som fungerar som ett grönområde.
Förslag på plats: Vid spinnardammen, som inte finns längre eller vid stationen, som nu fått en behövlig ansiktslyftning eller bakom vårdcentralen eller på Gunnevi i anslutning till koloniträdgårdarna.
- 3 Minska matsvinnet hörs ju hela tiden och visst har vi blivit duktigare på det. Vi borde ha en livsmedelsbuffert av typ frystorkad mat från våra storkök och restauranger i Habo. Denna nödproviant har mycket lång hållbarhet och råvaran finns ju redan.
- 4 Sen undrar jag varför inte Habo kommun har en "hesa Fredrik" som ropar när det är fara och testas med jämna mellanrum. En trygghet i känsla är också en trygghet att värna om.

Vänligen

[Redacted signature]

[Redacted address line 1]

[Redacted address line 2]

Ärende 19**Lämna in medborgarförslag****✓ 1. Inlämnat av**

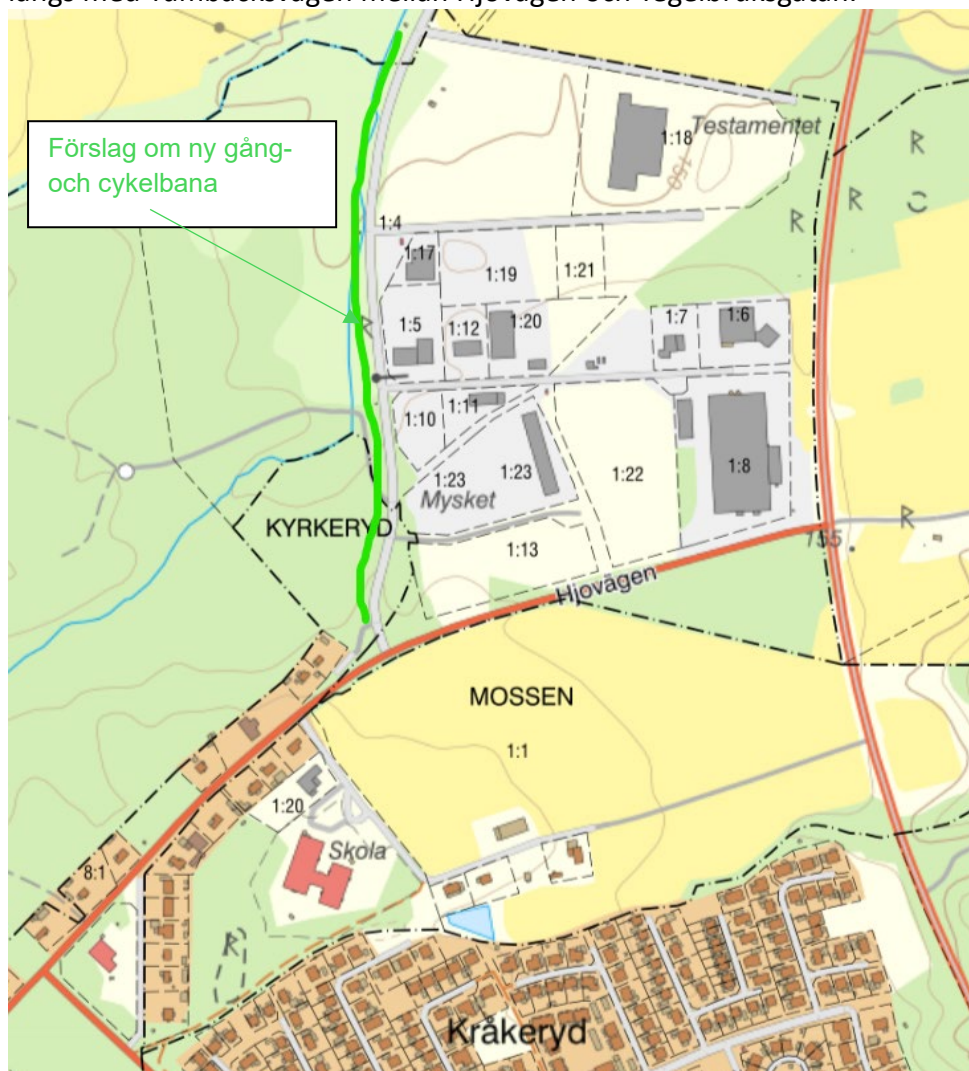
Inlämnat av	
Förnamn	Efternamn
[REDACTED]	[REDACTED]
Adress	Postnummer och ort
[REDACTED]	[REDACTED]
Telefon	E-postadress
[REDACTED]	[REDACTED]
Notifieringar	
E-post	

✓ 2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget
GC väg Tumbäcks industriområde
Ditt förslag
TV-väg på Tumbäcks industriområde
Förslag till beslut
Se bif fil
Bifogat material
 Medborgarförslag för anläggning av GC-bana Tumbäcksvägen.pdf (2,03 MB)
Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Medborgarförslag för anläggning av gång- och cykelbana längs Tumbäcksvägen mellan Hjovägen och Tegelbruksgatan

Verksamheterna på Tumbäcks industriområde växer med ny återvinningscentral (ÅVC) som snart kommer att ersätta den befintliga i ÅVC:n Sibbabo. Den kommer ta emot avfall från verksamhet och hushåll i både Mullsjö och Habo kommun. Byggvaruhandel och andra industrier/arbetsgivare verkar på denna plats och mer tillväxt är planerad. Detta är givetvis en positiv utveckling för Habo och samhället på många sätt. För att barn och vuxna ska kunna ta sig till och från arbete/skola och få en trygg och värdefull fritid ser vi att de oskyddade trafikanterna behöver skiljas från trafiken som innebär både tunga fordon och fordon med eller utan släp. Vi föreslår att man anlägger en gång- och cykelbana (GC-bana) längs med Tumbäcksvägen mellan Hjovägen och Tegelbruksgatan.

Figur 1: Tumbäcks industriområde i norra delarna av Habo växer. Det erbjuder möjlighet till arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt för industri och affärsrörelser och skapar tjänster såsom byggvaruhandel och ÅVC för kommuninvånarna. Runt om industriområdet finns bostäder, aktivt lantbruk, skola, förskola och korttidsboende

Det finns 8 hushåll på Tumbäck och flertalet barn som ska ta sig till och från skola och fritidsaktiviteter via Tumbäcksvägen och över Hjovägen. Det är även barn från Kvarnekulla som tar sig med cykel via 195:an och Tumbäcksvägen till och från skola och fritid via den här vägen. Personal och elever på Kråkerydsskolan och fritids går till skolskogen som en del i sin verksamhet och ska passera både Hjovägen med mycket trafik samt gå på del av Tumbäcksvägen. Det är också ett populärt område för allmänheten från Kråkeryd och Kyrkeryd att promenera och löpa ut mot naturen runt Tumbäck.

Figur 2: Rödmarkeringen på bilden är ett räcke som ska förhindra bilar att köra ner i dagvattendammarna. Det innebär också att vägbanan blev smalare och fotgängare och cyklister riskerar att klämmas mellan fordon och räcke. Den blå markeringen är det dagvattendike som anlades i samband med att dammarna för dagvattenhantering byggdes. "Skolskogen" som bland annat nyttjas av Kråkerydsskolan är markerad med ett orange kryss.

Industrin på fastigheten Testamentet är ännu inte fullt driftsatt och trafik kommer att öka. ÅVC:n är inte klarställd men enligt kommunen beräknas den ta emot 38000 besökare per år. Kommunen vill främja att man cyklar till och från ÅVC:n och arbete på industrin vilket innebär att fotgängare och cyklister kläms ihop på en smal väg tillsammans med fordon, fordon med släp, lastbilar och lantbruksmaskiner. Barnen på Tumbäck bor för nära skolan för att erbjudas skolskjuts men det hade inte heller löst utmaningen att ta sig till fritidsaktiviteter på ett tryggt sätt.

Byggvaruhandeln på 1:13 har öppnat och trafiken är mycket tät och rimligt nog mestadels fordon samt fordon med släp tillförs belastningen på Tumbäcksvägen. Det finns fortsatt mer industrimark att bebygga vilket högst troligen innebär att trafiken kommer att öka ytterligare.

Figur 3: Byggvaruhandeln är öppnad och trafiken har ökat markant. Förslaget innebär att en GC-väg anläggs till höger om Tumbäcksvägen när man blickar mot Kråkerydsskolan.

Det är förlagt ett dagvattendike till vänster om Tumbäcksvägen mellan Hjovägen och Backebogatan. För att inte riskera att fotgängare och cyklister behöver passera vägen mer än nödvändigt tror jag den bästa förläggningen skulle vara till vänster om Tumbäcksvägen om man tittar norrut. Det blir en förhållandevis enkel förläggning längs hela vägen fram till Tegelbruksgatan förutom vid dagvattendiket. Som jag ser det finns flera alternativ där, antingen flyttar man det öppna diket bort från vägbanan så man får in en GC-bana emellan diket och vägbanan. Ett annat är att lägga en trumma i diket och anlägga GC-banan delvis ovanför. Eller om man drar GC-banan utanför diket mot skogen till, det kommer dock göra att belysningen inte räcker ut till fotgängare och cyklister som rör sig där. GC-banan behöver nog inte vara speciellt bred men man behöver kunna mötas på något sätt.

Figur 4: Tumbäcksvägen sträcker sig norrut här i höjd med bussgaraget. Öppet dagvattendike till vänster där förslaget innebär att man antingen lägger ner ett rör och anlägger GC-väg ovanpå eller till höger eller vänster om det öppna diket.

I höjd med infarten till ÅVC:n (Backebogatan) leds dagvattnet i en trumma under väggen till dammarna som verkar som sedimentering samt fördröjningsmagasin. För att skydda trafikanter från att, av en olyckshändelse, köra ner i dammarna har man satt upp ett vägräcke. Det ger ett bra skydd ur den aspekten men skapar risker för oskyddade trafikanter att klämmas mellan fordon och räcke. Man kan inte ta sig bort från vägbanan när det kommer fordon utan är väldigt utsatt. Att förlägga en GC-bana på sidan där belysningsstaplarna står skulle skapa en möjlighet att separera de oskyddade trafikanterna från trafiken förutom vid de tillfällen man ska korsa vägen för att ta sig mot industriområdet.

Figur 5: När dagvattendammarna anlades sattes ett vägräcke upp för att förhindra fordon från att köra ner i dammarna. Det gjorde att vägbanan blev smalare, en fotgängare eller cyklist måste gå längre in i vägbanan och riskerar att klämmas mellan räcke och fordon vilket skapar otrygghet.

Figur 6: Bilden tagen söderut från Tegelbruksgatan mot Backebogatan. Till höger om Tumbäcksvägen är det planmark. Kanske räcker bredden mellan belysningsstolpar och vägen för anläggning av GC-väg?

Förslaget är framtaget av [REDACTED] och [REDACTED] på Tumbäck, 10/12-2025.

Lämna in medborgarförslag

✓ 1. Inlämnat av

Inlämnat av**Förnamn**

[REDACTED]

Efternamn

[REDACTED]

Adress

[REDACTED]

Postnummer och ort

[REDACTED]

Telefon

[REDACTED]

E-postadress

[REDACTED]

Notifieringar

E-post

✓ 2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget

Åtgärder på Furusjö badplats

Ditt förslag

Badplatsen i Furusjö är en pärla i vår kommun. Där möter vi besökare inte bara från Habo och Mullsjö utan Jönköping, Huskvarna, Falköping, Tidaholm, Vaggeryd och Lekeryd m fl orter. Kommunen har under senare år gjort vissa insatser såsom installation av ny handikappramp (2024) och lekredskap. Kommunen svarar också för underhåll såsom gräsklippning och utläggning av bryggor. Den stora insatsen svarar dock Furusjö idrottsförening för som sköter t ex kiosken med hjälp av kommunens sommarjobbare. Föreningen har båtar som kan hyras av besökare. På våren ordnas städning av badplatsen och då är också Furusjö samhällsförening involverade. Allianskyrkans UV-scoutkår städar samma kväll samhället. Den kvällen är ca 50-60 personer involverade. Därtill kommer scouterna. Idrottsföreningen sköter också toaletterna. Kiosken har för något år sedan fått en trevlig altan som idrottsföreningens medlemmar byggt och föreningen finansierat. Dessa ideella insatser utgör grunden för att besökarna ska få en positiv upplevelse. Jag har pratat med många besökare som trivs och berömmar badplatsen och servicen där. .

Badplatsen är en kommunal badplats. Jag menar därför att kommunen borde ta ett större ansvar för Furusjöbadet. För att öka trivseln och tillgängligheten till badplatsen bör kommunen genomföra underhåll av befintliga byggnader (främst förrådet) men framförallt förbättra tillgängligheten för personer med funktionsvariationer. Det kan gälla komplettering av handikapprampen med ett hjälpmedel för att komma ut i vattnet (t ex Hippocampe) och en ramp till altanen. Det bör för personer med funktionsnedsättning också finnas ett gatunät på badplatsen för att förflytta sig från en plats till en annan. Ska man t ex ta sig med rullstol från kiosken till rampen som går ut i vattnet måste en rullstolsburen person ta sig ut på Sjöhagavägen och över en parkering. Det är inte särskilt smidigt.

Förslag till beslut

Jag föreslår att Habo kommun i samråd med Furusjö IF genomför nödvändigt underhåll av befintliga byggnader och förbättrar tillgängligheten till och inom Furusjö badplats.